

ΑΓΝΑΝΤΑ ΑΡΤΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'
Τριμηνιαίο όργανο
της Αδελφότητας
Αγναντιτών

Γραφεία: Σοφοκλέους 33 - 5ος όροφος - Τ.Κ. 10552 - Τηλ. - Fax: 210-3313.067 - Απρίλιος - Μάιος - Ιούνιος 2012, Αρ. Φύλλου 179 • www.agnanta.com.gr

ΓΕΝΙΚΗ ΛΑΪΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΣΤΙΣ 4 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΣΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΩΡΑ 8 μ.μ.
ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΡΤΑΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ (24 ΙΟΥΝΙΟΥ 1881)
ΜΙΑ ΞΕΧΑΣΜΕΝΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΠΕΤΕΙΟΣ

Στο νεοσύστατο Ελληνικό Κράτος που απέκτησε οντότητα μετά την Επανάσταση του 1821 δεν συμπεριλήφθηκε η Ηπειρος. Τα σύνορα του κράτους έφταναν ως τη γέφυρα του Άνινου και τον ποταμό Αχελώο.

Οι Τζουμερκιώτες και Ραδοβυζινοί δεν ένωσαν και δεν ανέπνευσαν ως το 1881 τον ζωογόνο αέρα της λευτεριάς και τον ανέπνεαν μαρτυροκαπνισμένο. Δεν υπέστησαν ούτε για μια στιγμή τη σημαία της επανάστασης και δεν έβαλαν τα όπλα τους στα ράφια. Συνέχιζαν με πατριωτικό πάθος τους απελευθερωτικούς αγώνες τους. Εξακολουθούσαν να ποτίζουν με το αίμα τους το δένδρο της ελευθερίας, άλλοτε κατά αυτοτελείς και ολιγομελείς ομάδες και άλλοτε, ενταγμένοι σε μεγαλύτερα επαναστατικά σώματα της περιοχής, μετείχαν σε οργανωμένες τοπικές εξεγέρσεις, όπως εκείνες των επαναστάσεων των ετών 1854, 1866 και 1878, για τις οποίες πλήρωσαν βαρύ τίμημα.

Η καταστροφή των περιοχών των Τζουμερκίων και των Ραδοβυζίων, κυρίως μετά την ατυχή επανάστασή τους το 1878, ευαισθητοποίησε τις τότε Μεγάλες Δυνάμεις οι οποίες έκαναν αλληλόπληρες διαπραγματεύσεις με τους Τούρκους που κάθε φορά επιδίωκαν την τροποποίηση των συμφωνιών προς το συμφέρον τους. Η τελευταία και αποτελεσματική προσπάθειά τους κατέληξε στη συμφωνία της Κωνσταντινούπολης (24 Μαΐου 1881) που έγινε με πρωτοβουλία του Γλάδστων και του Βίσμαρκ, την οποία αποδέχθηκε η κυβέρνηση του Κουμουνδούρου. Με αυτή παραχωρήθηκε στην Ελλάδα η περιοχή της Άρτας, ως των Αράχθου, και η Θεσσαλία (πλην της περιοχής Ελασσόνας).

Οι Τούρκοι το ζήνασκέφτηκαν, μετάνιωσαν και άρχισαν να προωθούν δυνάμεις προς το Πέτα και τον Άννιο για να εμποδίσουν την είσοδο του ελληνικού στρατού στην Άρτα. Η επέμβαση των πρεσβευτών των Μ. Δυνάμεων ανάγκασε τον Τούρκο διοικητή της Άρτας Χατζή Εμίν Πασά να δρομολογήσει τις διαδικασίες εκκένωσης της πόλης. Ο δρόμος για την απελευθέρωση άνοιξε πλέον διάπλατα.

Στις 20 Ιουνίου οι κάτοικοι υποδέχονται με ενθουσιασμό στη γέφυρα Άρτας την επιτροπή οροθέτησης και επιβλήψης της παράδοσης της πόλης. Την αποτελούσαν εκπρόσωποι των Μ. Δυνάμεων, των Ελλήνων και των Τούρκων. Στην ελληνική αντιπροσωπεία συμμετείχαν οι στρατηγοί Σαπουτζάκης και Σκαρλάτος Σούτσος. Ο πρώτος επιστρέφει στην περιοχή Άνινου για να ετοιμάσει την είσοδο του στρατού, ενώ ο δεύτερος παραμένει στην πόλη για να παρίσταται στις διαδικασίες αποχώρησης των Τούρκων. Την παραμονή 23 Ιουνίου, ο στρατός μας μπαίνει στο Δημάρι και στη συνέχεια όλα τα τμήματα συγκεντρώνονται κοντά στο Κομπότι και με εν-

Γράφει ο
Χρήστος Αρ. Παπακίτσος

Όλοι οι κάτοικοι υποδέχονται το στρατό στην είσοδο της πόλης στο ύψος των Αγίων Θεοδώρων, όπου έστησαν αψίδα. Παρόντες στην υποδοχή ο δήμαρχος Αντωνόπουλος, ο Μητροπολίτης Σερραφείμ Ξενοπούλος με σύσσωμο τον κλήρο.

Στις 4 μ.μ. εισέρχεται στην πόλη ο στρατός με επικεφαλής το στρατηγό Σκαρλάτο Σούτσο, ενώ η μουσική παίδιζε νικητήρια εμβατήρια. Ο ενθουσιασμός του πλήθους είχε φτάσει στο κατακόρυφο. Ζητωκραυγές, χειροκροτήματα, κλάματα, αγκαλιές, φιλήματα και ξέφρενοι πανηγυρισμοί ξεχύνονταν από το ανθρώπινο μελισσολόι. Ο μητροπολίτης Σερραφείμ υποδεχόμενος το στρατηγό λέει: «Ευφράνθητε ουρανοί! Σαλπίζετε τα θεμέλια της γης, βοήσατε τα όρη ευφροσύνην». Ο στρατηγός απαντά: «Σεβασμιώτατε εν ονόματι της Α. Μ. του Βασιλέως των Ελλήνων Γεωργίου του Α' καταλαμβάνω την Άρταν».

Ακολούθησε η προσφώνηση του δημάρχου Αντωνόπουλου που μεταξύ άλλων πανηγυρικών λόγων, παλλόμενος από πατριωτικό ενθουσιασμό, κατά την εφημερίδα «Θεσσαλική», είπε: «Τα δεσμά της δουλείας εθραύσθησαν. Η Άρτα, πόλις ιστορική, ρίπτει αλευθέρη εις τας αγκαλάς της μητρός. Εν Ηπείρω ο κατακτητής συνσπειρώθει πλέον».

Το γεγονός της Απελευθέρωσης της Άρτας γιορτάστηκε και στην Αθήνα με φωταγωγίες και παρελάσεις. Στις 28 Ιουνίου έγινε μεγάλη δοξολογία εντός του φρουρίου της Άρτας για την επίσημη επισφράγιση της Απελευθέρωσης της πόλεως και της ανατολικής του Αράχθου περιοχής της (Τζουμερκίων και Ραδοβυζίων).

Αυθημερόν, μονάδες στρατού στάλθηκαν στα μεγάλα χωριά της περιοχής και από εκεί μικρές ομάδες Ελλήνων στρατιωτών ή χωροφυλάκων, μετέβαιναν σ' όλα τα χωριά για να σηματοδοτήσουν με την παρουσία τους την ανάληψη της εξουσίας από το Ελληνικό Κράτος. Παντού οι κάτοικοι άφηναν τις δουλειές τους και έτρεχαν στις πλατείες να υποδεχθούν τους ελευθερωτές με ασταμάτους κωδωνοκρουσίες, με ζητωκραυγές, με πανηγυρικούς τουφεκιμούς και με δοξολογίες. Οι πανηγυρισμοί των Τζουμερκιωτών δεν είχαν τελειώσει! Η Άρτα, τα Τζουμέρκα και τα Ραδοβυζία πανηγύριζαν την πολυπόθητη λευτεριά τους και έστελναν και στα χωριά της δυτικής (της δεξιάς) όχθης του Αράχθου το μήνυμα ότι η Ελλάδα και η λευτεριά ήταν δίπλα τους, τα άγγιζαν και δε θα αργούσαν να τα αγκαλιάσουν.

Όλη η Ελλάδα πανηγύριζε για τη λευτεριά μας. Όλοι οι Έλληνες ήθελαν να βρίσκονταν στην Άρτα εκείνες τις ημέρες

της εθνικής εξέγερσης.

Ο ποιητής Γ. Σουρής διερμηνεύοντας αυτή την πανελλήνια επιθυμία έγραφε το ποίημα:

ΑΧ ΤΙ ΚΡΙΜΑ

Πόσο τώρα μετανιώνω που δεν είμαι στρατιώτης!

Αχ! Αν ήμουν και πάλι φανταράκι ζηλευτό,
θε να πήγαινα στην Άρτα παλληκάρι κι εγώ πρώτης
δίχως ναύλο να πληρώσω ούτε κλπικό λεφτό.Αχ τι κρίμα να μην είμαι φανταράκι σαν και πρώτα,
να περνώ ζωή και κότα!

Αυτή τη μεγάλη ημέρα για την Ελλάδα, για την Άρτα, για τα Τζουμέρκα και τα Ραδοβυζία την ξεχνάμε. Ο εορτασμός της Επέτειου τώρα γίνεται μόνο στην πόλη της Άρτας. Τα πρώτα χρόνια μετά την Απελευθέρωση η Επέτειος εορταζόταν σε όλα τα μεγάλα χωριά, κυρίως σε εκείνα που είχαν την έδρα τους Στρατιωτικές Μονάδες, καθώς και ο Άραχθος μέχρι την 21 Φεβρουαρίου του 1913 καθόριζε τη συνοριακή γραμμή μεταξύ της ελεύθερης Ηπείρου και της κατεχόμενης από τους Τούρκους.

Η πρώτη Επέτειος (24 Ιουνίου 1882) της Απελευθέρωσης εορτάστηκε με λαμπρότητα στην Έδρα της Επαρχίας Τζουμερκίων, στα Άγναντα. Ο Διοικητής της φρουράς, σε ανάμνηση του μεγάλου για την περιοχή των Τζουμερκίων ιστορικού γεγονότος, φύτεψε στην κεντρική πλατεία των Άγνάντων έναν πλάτανο που φύτεψε και θέριψε, όπως θέριψε και η ελευθερία μας, και ατενίζει με αισιοδοξία και την επόμενη χιλιετία.

Οι Δήμοι Τζουμερκίων και Ραδοβυζίων, οι Τοπικές Κοινότητες και οι πάσης φύσεως Πολιτιστικοί Φορείς, θα προσφέρουν σημαντικές υπηρεσίες αν στα ετήσια προγράμματα των δραστηριοτήτων τους εντάξουν και τον εορτασμό της Επέτειου της Απελευθέρωσης του τόπου μας. Γι' αυτό για τη φασουλάδα, την προβατίνα, την «μπλατσάρα» (χορτόπιτα), το τσίπουρο κτλ κάνουμε κάθε χρόνο. Ας κάνουμε κοντά σ' αυτές και μια ιστορική Επέτειο. Τη χρωστάμε σ' αυτούς που έχυσαν το αίμα τους για την ελευθερία μας. Τη χρωστάμε στην ιστορική μνήμη.

13η Συνδιάσκεψη Φορέων
του τ. Δήμου Αγνάντων
11 Αυγούστου 2012 και ώρα
6 μ.μ. στο Ρομανό Γραικικό

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΣΤΟΥΣ ΑΓΝΑΝΤΙΤΕΣ

ΘΕΜΑ: Όλοι μαζί μπορούμε να δώσουμε πνοή, ζωή και προοπτική στο χωριό μας

Αγαπητέ χωριανέ,

Το χωριό μας, όπως γνωρίζεις, ήταν από παλιά παραμελημένο. Ξεχάστηκε όμως τελείως από την εποχή που έγινε έδρα του Καποδιστριακού Δήμου Αγνάντων. Άντεξε ως τώρα χάρη στις παλιότερες υποδομές που άφησαν σ' αυτό οι γονείς και οι παππούδες μας με την αγάπη και τον ιδρώτα τους. Τώρα που το χωριό μας έγινε μια από τις 22 Τοπικές Κοινότητες του τοπασποούλικα σχεδιασμένου Καλλικρατικού Δήμου Κ. Τζουμερκίων, δεν πρόκειται να δού-

με να περνά από πάνω του κρατική φροντίδα. Μόνο «ίσκιους από όρνια» θα βλέπουμε!... Ιδιαίτερα τούτη την εποχή που ως Κράτος, Δήμοι, Κοινότητες, οικογένειες και άτομα, φτωχύνουμε όλοι μαζί, δεν μπορούμε να είμαστε ο ένας σε κρατικές ενισχύσεις. ... Κάτω από αυτές τις κατάμαυρες οικονομικές συνθήκες, το χωριό μας αφημένο στην τύχη του, σιγά-σιγά θα μαραζώσει, θα ερημώσει. Θα το αφήσουμε να αργοπεθαίνει, μέχρι να ορθώσει απ' το χάρτη;

ΟΧΙ, δεν αρκείτο Αγναντι-

τες, δεν θα το αφήσουμε. Στην Αδελφότητά μας καταφθάνουν καθημερινώς ιδέες, προτάσεις και, από μερικούς, δηλώσεις για σημαντικές οικονομικές εισφορές. Επειδή όμως οι ενισχύσεις των οδών με 1.000 ή 2.000 ευρώ δεν επαρκούν για τη χρηματοδότηση των αναγκαίων έργων, απευθυνόμαστε στους πολλούς, στις δυο χιλιάδες και πλέον Αγναντιτικές οικογένειες που ζουν στην Ελλάδα και το Εξωτερικό. Τις καλούμε να συνεισφέρουν 5 καθεμιά προαιρετικά μόνο 50 ευρώ το χρόνο, δηλαδή γύρω στα 4 ευρώ το μήνα. Με αυτή τη μικρή συνεισφορά όλων, το ετήσιο κεφάλαιο που θα συγκεντρώνεται, θα ξεπερνά τις εκατό χιλιάδες ευρώ. Αυτό το ποσό θα διατίθεται κάθε χρόνο για εκτέλεση έργων. Ενδεικτικά αναφέρουμε τα παρακάτω έργα: 1) Καθντερίμι και φωτισμός στις «Κοδέρες». 2) Ενίσχυση φωτισμού του χωριού

και των συνοικιών. 3) Συντήρηση και βελτίωση των δρόμων του χωριού και των συνοικιών. 4) Ανακαίνιση και συντήρηση των νερόμυλων. 5) Συντήρηση και καθαρισμός δρόμων, πλατειών, νεκροταφείων και άλλων δημόσιων χώρων. 6) Καθαρισμός και συντήρηση των παλιών μονοπατιών, αδειοποίηση τοπίων, πηγών, τρεχούμενων νερών (Υδροηλεκτρικά Έργα). 7) Γήπεδα, παιδικές Χαρές, χώροι αναψυχής. Αίθουσα πολλών χρήσεων κτλ.

Έτσι θα σωθεί το χωριό μας, θα διατηρηθούν τα πατρογονικά μας και δεν θα τρίζουν τα κόκαλα των γονιών μας εάν, βέβαια, οι ψυχές τους βλέπουν το ρημαδί του χωριού μας. Τη διαχείριση και διάθεση του κεφαλαίου, που θα σχηματίζεται από τις εισφορές, θα έχει Επιτροπή που θα εκλέγεται από λαϊκή συνέλευση. Η πρώτη θα γίνει στο χωριό μας το προσεχές

Καλοκαίρι. Από την ετήσια συνέλευση θα γίνεται κάθε φορά και η ιεράρχηση των αναγκαίων έργων της επόμενης χρονιάς. Επειδή έχουμε δείγματα της αγάπης σου προς το χωριό, απευθυνόμαστε προσωπικά σ' εσένα, με τη βεβαιότητα ότι θα μετέφερεις αυτό το μήνυμα σε όλο το συγγενικό και φιλικό σου κύκλο, ώστε να μη μείνει καμιά Αγναντιτική οικογένεια έξω από την εθελοντική αυτή παναγναντιτική προσπάθεια και προσφορά, που θα μείνει στην Ιστορία του χωριού μας.

Σε ευχαριστούμε εκ των προτέρων.

Με πατριωτικούς χαιρετισμούς
Για το Διοικητικό Συμβούλιο
της Αδελφότητας Αγναντιτών
Αθηνών

Ο Πρόεδρος
Χρήστος Χριστοδούλου
Η Γεν. Γραμματέας
Αντωνία Σαβούρου

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας
και η εφημερίδα «ΑΓΝΑΝΤΑ»
εύχεται σε όλους τους χωριανούς,
φίλους και αναγνώστες
της εφημερίδας
Καλό καλοκαίρι

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Η Ντίνα Ε. Αγόρου και ο Γεώργιος Γούσης βάπτισαν την κόρη τους, την Κυριακή 22 Απριλίου στον Ι.Ν. Αγίας Σοφίας στην Ανατολή Ιωαννίνων, και της έδωσαν το όνομα Βασιλική. Ευχόμαστε να τους ζήσει.

ΘΑΝΑΤΟΙ

• Στις 2-5-2012 έφυγε από κοντά μας ένας υπέροχος οικογενειάρχης και εργατικότητας άνθρωπος, ο Νικόλαος Πανταζής του Στεφάνου, σύζυγος της Βασιλικής Δημητρίου και Ελένης Λιόντου.

• Η Μαρία Κοιταρή του Χρήστου, το γένος Αγόρου, και

της Ελένης, το γένος Μπαλατσούκα, γεννηθείσα στις 06/05/1920, απεβίωσε στις 19/03/2012 και η κηδεία τελέστηκε στο Μύτικα Άρτας στην εκκλησία της Αγίας Παρασκευής.

• Απεβίωσε στις 4-4-12 στην Άγναντα και κηδεύτηκε την επομένη εκεί, ο Γεώργιος Κων. Μασαλής, ετών 84.

• Απεβίωσε στις 9-5-12 στην Φιλιππιάδα και κηδεύτηκε στην Άγναντα, η Αικατερίνη Χρ. Αυγέρη, ετών 97.

Από αριστερά: Κώστας Κράββαρης, Γιώργος Ευνταξίας, ο Μανώλης ο Κρητικός, ο χοροφύλακας, Κώστας Τούμπουρος, Γιάννης Γιαννάκης και όρθιος ο καφετζής Γιάννης Γεωργονίκος.

• Απεβίωσε στις 9-5-12 στην Άρτα και κηδεύτηκε στην Άγναντα, ο Κων/νος Ευαν. Λεμονιάς, ετών 63.

• Απεβίωσε στις 17-5-12 στην Άγναντα και κηδεύτηκε την επομένη εκεί, ο Γεώργιος Χρ. Φίλος, ετών 87.

• Απεβίωσε στις 21-5-12 στην Άγναντα και κηδεύτηκε την επομένη εκεί, η Παρασκευή Ζιζαράγκα, ετών 88.

• Απεβίωσε στις 9-6-12 στο Λαύριο και κηδεύτηκε στην Άγναντα, η Αντιγόνη Σκουληκαρή, το γένος Γ. Μπριασούλη, συζ. Δημητρίου, ετών 88.

• Απεβίωσε στις 11-6-12 στα Ιωάννινα και κηδεύτηκε στην Άγναντα, η Ελένη Μπουρνάκα,

το γένος Σπ. Κοντογιώργου,

συζ. Βησσαρίωνος, ετών 89.

• Απεβίωσε στις 13-5-12 στην Πάτρα και κηδεύτηκε εκεί, η Σοφία Κατσουράνη συζ. Κων/νου, το γένος Κησοτάλη.

• Απεβίωσε στις 9-6-12 στο Βουλγαρέλι όπου και κηδεύτηκε, ο δάσκαλος Βασίλειος Λαμπράκης, συζ. Αριάδνης Ν. Στεργίου, ετών 91.

• Απεβίωσε στις 14-6-12 στην Αθήνα και κηδεύτηκε στην Άγναντα ο Λάμπρος Γεωρ. Μπαζουκάς, ετών 72.

ΛΟΓΕΕΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

Ο Λάμπρος Λιόντος του Χρήστου προσφέρει το ποσό των 100€ για τον Ι.Ν. Αγ. Φανερωμένης Αγνάντων εις μνήμη των γονέων του Χρήστου και Παρασκευής Λιόντου, της γιαγιάς του Αναστασίας Δ. Λιόντου, των αδελφών του Δημητρίου και Αθανασίου Χ. Λιόντου, της νύφης του Σοφίας Δ. Λιόντου, του γαμπρού του Γεωργίου Χ. Κατσουράνη και των ανηψιών του Αθανασίου Τάτσι, Γεωργίου Δόδα Νικολάου Στεφ. Πανταζή και Κων/νου Δήμου.

Κώστας Στάμος (1926)

ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ

1. Στη στήλη "Κοινωνικά" δημοσιεύονται όσα γεγονότα υπονίπτουν στην αντίληψή μας και όσα μας γνωστοποιούν με επιστολές ή FAX οι ενδιαφερόμενοι.

2. Νεκρολογίες και φωτογραφίες των χωριανών μας που απεβίωσαν, δημοσιεύονται μόνο εφόσον μας αποστέλλονται από συγγενείς και φίλους αυτών.

Ευχαριστούμε όλη τα μέλη και μη τα οποία μας δίνουν πληροφορίες και νέα από το χωριό είτε τηλεφωνικώς είτε μέσω fax είτε με επιστολές.

Η Αδελφότητα διαθέτει τους παρακάτω λογαριασμούς για όποιον θέλει να καταθέσει χρήματα.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

081/754481-28

TAX. ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟ

00060296015-1

Κώστας Βαγγέλη Λεμονιάς (1949-2012)

Αγαπημένη μας Κώστα, Ανεψιέ Κώστα, φίλε Κώστα.

Έφυγες νωρίς και ξαφνικά απ' τη ζωή. Έφυγες γρήγορα, όπως τότε το 1960 που μόλις 11 χρονών πήρες το δρόμο από το χωριό για να πας στην Αθήνα για να ανοίξεις εκεί το δικό σου δρόμο για την επαγγελματική σου αποκατάσταση.

Έφυγες πρώτος μπροστά εκεί στην ξενιτιά στην Αθήνα και άνοιξες με αγώνα και με στερήσεις τους δρόμους διάπλητους και για μας τους μεγαλύτερους, που είχαμε την

τύχη λίγο αργότερα να τελειώσουμε το Σχοδείο.

Με σένα στην Αθήνα εμείς βρήκαμε στήριγμα, αισθανθήκαμε σιγουριά, γιατί είχαμε το δικό μας άνθρωπο εκεί μακριά στην πρωτεύουσα, είχαμε να στηριχθούμε στις πλάτες ενός μικρότερου από εμάς παιδιού. Έτσι ήταν τότε τα πράγματα. Καμαρώναμε, είχαμε ένα συγγενή άνθρωπο στην Αθήνα.

Και εσύ, ο μικρός τότε Κωστάκης, μας περιμένες για να μας οδηγήσεις στο δωμάτιό σου και να μας δείξεις τους δρόμους για τα σκηνώματά μας και τη ζωή.

Καμαρώνες, είχες να ήες τα καλύτερα λόγια στους φίλους σου για μας που σπουδάζαμε, είχες να ήες για τις ορμήνιες που μας έδινες.

Κι' εμείς, άμαθοι από την Αθήνα σε ακούγαμε, μέχρι που πήραμε μπροστά. Και μετά γίναμε φίλοι, η συγγένεια πέρασε παραπίσω, η ηλικίας έγιναν ίσες.

Πάλι όμως μας έφυγες. Μας άρπασε εκεί στην Αθήνα, για να εγκατασταθείς εδώ στην Άρτα, τότε ήσουν 24άρων χρονών, για να συνεχίσεις το επάγγελμά σου. Χάσαμε από την παρέα μας το πιο καλό παιδί.

Παντρεύτηκες την Ευσταθία- Σταθούλα, τη σύντροφο της ζωής σου και μαζί της ολοκληρώσατε την αγάπη σας δημιουργώντας μια τέλεια οικογένεια με τα τρία σας παιδιά

τη Σοφία, το Βαγγέλη, τον Αποστόλη και τα εγγόνια σας. Κάνατε το καλύτερο για την οικογένειά σας. Μεγαλώσατε παιδιά θεβέντες, αξιόλογα, χρήσιμα στην κοινωνία.

Κώστα Αγωνίστηκες σκληρά πάνω από 50 χρόνια για να μεγαλώσεις και να αποκαταστήσεις τα παιδιά σου.

Ήσουν πρότυπο οικογενειάρχη, κοινωνικό, φιλότιμο, εργατικότατος, χαμογελαστός, καλόκαρδος. Ήσουν το καλό παιδί.

Κώστας Λεμονιάς και καλό

παιδί ταυτίστηκαν, έγιναν συ- νόμωμο.

Ο Θεός όμως διάλεξε για σένα άλλο δρόμο, το δρόμο μακριά από μας και κοντά σ' Αυτόν. Πήρε τη δική του απόφαση.

Δεν πρόλαβες να ξεκουραστείς, να χαρείς τα εγγονάκια σου, να χαρούμε όλοι μας με τη χαρά σου και εσύ να χαρείς με τη δική μας.

Όμως όλη η οικογένειά σου θα θυμάται πάντα την αγάπη που της χάρισες, τη φροντίδα με την οποία τη μεγάλωσες, την πατρική στοργή σου. Και όλοι εμείς που χάσαμε το συγγενή μας, το φίλο μας θα αναπολούμε την καθούσυνή σου.

Κώστα, Ξέρω ότι τα πολλα λόγια δε σου άρεσαν ποτέ. Ήσουν πάντα σταράτος και ακριβής στα λόγια σου.

Αυτά τα στοιχεία του χαρακτήρα σου, σήμερα σφειλίζουν να τα σεβαστώ απολύτως. Γι' αυτό, επειδή με τα λόγια η θλίψη δεν περιγράφεται και επειδή οι λέξεις ακούγονται ψυχρές, άχρωμες μπροστά σ' αυτό το βαρύτατο πένθος της οικογένειάς σου και όλων μας, το μόνο που μπορώ τώρα που σε αποχαίρετούμε να πω, είναι ότι θα σε θυμόμαστε πάντα.

Καλό ταξίδι Κώστα

Κι' ας είναι η Αγγαντίτικη ην που θα σε αγκαλιάσει ευωδιαστή και ανάλαφρη.

Κώστας Αρ. Παπακίτσος

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ (ΒΟΥΛΑ) ΖΑΡΑΓΚΑ (1924-2012)

Ήρεμα και νηφάλια έφυγε από κοντά μας την 21-5-2012 ακόμα από τις παλιές, τις γνήσιες αρχοντίσες του χωριού μας...

Έφυγε για πάντα η κυρά Βούλα, η κόρη του Ντούλα και της Αθηνούλας Σι- απάτη, η αφοσιωμένη σύζυγος του αξιωματικού Δημ. Ζαράγκα, ενεργού Αγγαντίτη με ανεκτίμητη προσφορά στο χωριό μας σε καιρούς δύσκολους. Δίπλη του η Βούλα, αφοσιωμένη σύζυγος, στερρώς προσήλωμένη στις οικογενειακές αρχές και αξίες, που δεν την απόκαμαν «τα πέτρινα χρόνια» που βρέθηκαν μπροστά της, εκπληρώ- με τον καλύτερο τρόπο τον ιερό ρόλο της μάνας, ανατρέφοντας υποδειγματικά τα δυο τους παιδιά (τον Τάκη και τον Κώστα), διακεκριμένα μέλη της κοινωνίας, στα οποία εμφύση- σε ήθος, καθούσυν, κοινωνική ευαισθησία και ανθρωπιά απ' το περίσσειμά της.

Ευτύχησε να καμαρώσει παι- διά και εγγόνια, αμέριτους αν- θρώπους και επιστήμονες, σαν

έπαθλα και του δικού της αγώ- να και της δικής της συνεισφο- ράς στη δομή της προσωπικό- τητάς τους.

Το στόμα της Βούλας έσταζε μέλι. Ξεχειλίζει η καθούσυνή της. Ποτέ της δεν πίκραινε κανένα με λόγια ή με πράξεις. Ξεχώρι- ζε για το ήθος και την αξιοπρέ- πειά της, για την ευγένειά της και τα φιλόξενα συναισθήματά της. Ξεχώριζε για την αγάπη της προς το χωριό μας και τους χω- ριανούς μας, προς όλους τους ανθρώπους.

Τα παιδιά της και τα εγγόνια της δικαιούνται να νιώθουν πε- ρήφανα για τη μάνα και τη για- γιά τους και είναι σίγουρο πως εξασφάλισαν την ευχή της που θα τα συνοδεύει σε κάθε τους βήμα.

Με ευλάβεια και συγκίνηση κλίνω και εγώ το γόνυ μου στη Μνήμη της αξέχαστης θείας μου και είμαι βέβαιος ότι οι αρε- τές της θα αθαυραίνονται και θα ευωδιάζουν αιώνια το αγγαντί- τικο κόσμο που τη σκεπάζει.

Χρήστος Αρ. Παπακίτσος

Τι έχεις έρμε, ότι είχα πά-
ντα!...

Αχ, αυτό το Υπουργείο Παι-
δείας! Ούτε τα θέματα των ει-
σαγωγικών εξετάσεων για τα
ΑΕΙ και ΤΕΙ δεν μπορεί να δι-
στατυώσει σωστά και κατανοη-
τά!... Άλλοτε παραλείπει την
καίρια λέξη που προσδιορίζει
επακριβώς το ζητούμενο, άλ-
λοτε διατυπώνει το ερώτημα
στρυφνά, ακαταλαβίστικα,
λανθασμένα και άλλοτε θέτει
ερωτήματα εκτός της καθο-
ρισμένης ύλης!... Εκείνο το
«άμα γλώσσα άμα λογικόν»
βρίσκεται σε διάσταση εκεί
το Υπουργείο Παιδείας... Μου
θυμίζει το περιστατικό που,
όπως λέγεται, συνέβη πριν
από εκατό και πλέον χρόνια.
Το παραθέτω περιληπτικά για
να το θυμηθείτε: Επιθεωρη-
τής επισκέπτεται Δημ. Σχολείο
της περιφέρειάς του και δια-
πιστώνει ότι ούτε οι μαθητές
ούτε ο δάσκαλός γνώριζαν
«ποιος έκλεψε τα Μήλα των
Εσπερίδων». Με αναφορά του
στο Υπουργείο εισιγείται την
απόλυση του δασκάλου. Το
Υπουργείο απορρίπτοντας την
εισήγηση του Επιθεωρητού,
τον επιληπτική γραπτός για
την ανάμειξη του «εις αλλότρια
έργα» και κλείνει το έγγραφό
του ως εξής: «...Του λοιπού να
περιοριστείς εις τα αυστηρώς
υπηρεσιακά σου καθήκοντα. Ο
εντοπισμός των κλεπτών των
Μήλων ανήκει εις την αρμοδι-
ότητα του αγροφύλακα και της
αστυνομίας!...»

☆☆

Η Περιφ. Ηπείρου ενέκρινε
το φάκελο με την πρό-
ταση που ετοίμασε η αναπτυ-
ξιακή Εταιρεία «Ηπείρος» για
την ανακήρυξη της Τοπ. Κοινότητας
Αθαμανίου του Δήμου
Κεντρικών Τζουμερκίων σε
αυτόνομο ενεργειακό χωριό,
σε «Πρόσπινο Ορεινό Χωριό».
Ο φάκελος κατατέθηκε στο
Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών
Ενέργειας (ΚΑΠΕ) και η πληρό-
τητά του δίνει στην Περιφέρεια
ενισχυμένη αισιοδοξία ότι θα
επικρατήσει έναντι όλων των
άλλων. Ο προϋπολογισμός του
έργου με την ονομασία «Αθα-
μάνιο - Ενεργειακή Οικονομία,
Πυρήνας Αειφορίας, Πόλος
Αξιοβιώτης Καθημερινότητας»,
ανέρχεται στα 15-17 εκατομύρια
Ευρώ. Το ύψος του προϋπο-
λογισμού δίνει και το μέγε-
θος της ωφέλειας του έργου
για το Δήμο Κεντρικών Τζου-
μερκίων, κυρίως για το Αθα-

Βλέπω, ακούω, σχολιάζω

☆☆

μάνιο και το ανατολικό τμήμα
του Δήμου μας. Η Αδελφότητα
Αγναντιτών Αθηνών, η Εφημε-
ρίδα της και η παρούσα στήλη
είχαν προσπαθήσει εγκαίρως
να κεντρίσουν το ενδιαφέρον
του χωριού μας και άλλων χω-
ριών της περιοχής μας να διεκ-
δικήσουν ισάξια και «επί ίσους
όρους» την έδρα του «Πρόσι-
νου Χωριού» αλλά οι αρμόδιοι
φορείς δεν έριξαν ούτε «μια
τουφεκιά», έστω και «για την
τιμή των όπλων»!... Περιμέναν
να τους φέρουν τα καλούδια
στο πιάτο τους, Μπράβο στους
φίλους Αθαμανιώτες! Ξέρουν
να προβάλουν και να αξιο-
ποιούν τις ομορφιές του τόπου
τους. Η στήλη τους χειροκρο-
τεί και εύχεται ευδωμή των
προσπαθειών τους. Οι ευχές
μας προστίθενται στη «ρέντα»
που έχουν αυτή την εποχή, που
δεν είναι εντελώς τυχαία, αλλά
σφειδεται κυρίως στην τήρη-
ση του αρχαίου προστάγματος
«συν Αθηνά και χείρα κίνει».

☆☆

Και ενώ τα άλλα χωριά
κάτι καινούργιο προσπα-
θούν να αποκτήσουν, το δικό
μας χάνει σιγά-σιγά και εκείνα
που οι πρόγονοί μας του εξα-
σφάλισαν. Πληροφορούμα-
στε ότι το Ταχυδρομικό Γρα-
φείο Αγναντών είναι έτοιμο να
μας αποχωρήσει για πάντα,
υπέρα από 130 χρόνια υπο-
δειγματικής λειτουργίας του.
Από το 1882 και όσο τα Αγνα-
ντα ήταν η έδρα της Επαρχίας
Τζουμερκίων λειτουργούσε
ως «Ταχυδρομική Επιστα-
σία» στην οποία υπάγονταν τα
Ταχ. Γραφεία Βουργαρελίου,
Πραμάντων και Καθαρρυτών.
Τώρα κινδυνεύει να καταργη-
θεί λόγω ελλείψεως στέγης!...
Το πενιχρό νοίκι που σή-
μερα καταβάλλουν τα ΕΛΤΑ,
αναγκάζει τον εκμισθωτή να
μην ανανεώσει το μισθωτήριο
συμβόλαιο και να κρατήσει το
μίσθιο για ιδιοχρησία. Η Τοπική
Κοινότητα, ο Δήμος και εμείς
όλοι οι Αγναντίτες δεν μπορού-
με να βρούμε έναν κατάλληλο
χώρο στο παλαιό Γυμνάσιο,
στο Παλαιό Κοινοτικό κατά-
στημα ή, στο κάτω-κάτω, να
συμπληρώσουμε εξ ιδίων το
μίσθωμα; Αλλά και τα ίδια τα
ΕΛΤΑ, γιατί δεν απευθύνονται
στον παλαιό «αδελφό» ΟΤΕ να
νοικιάσουν αντί συμβολικού
ενοικίου το ισόγειο (αίθουσα
Εκμετάλλευσης-Συναλλαγών)
των κλειστών Γραφείων του
Τηλεπ. Κέντρου Αγναντών, για
να μη φθείρεται το κτίριο από
την κλεισοϋρία, τα ποντίκια
και τις αράχνες; Ας ωθήσουν
οι αρμόδιοι τα ΕΛΤΑ και προς
αυτήν την κατεύθυνση. Εμείς,
με τούτο το ανεπίσημο σημεί-
ωμα δείχνουμε το δρόμο σ'
εκείνους τους επίσημους που
κρατούν στεγνές τις σφραγίδες
που τους δόθηκαν.

☆☆

Οι απανωτές βουλευτικές
εκλογές του Μαΐου και
του Ιουνίου του 2012 τελεί-
ωσαν. Τα αποτελέσματα είναι
γνωστά. Από όσες εκλογικές
αναμετρήσεις θυμάμαι (και
θυμάμαι πολλές) ήταν προε-
κλογικά βουβές, αλλά έλεγαν
από μέσα τους πολλά! Ο λαός
έκρυβε για χρόνια το θυμό του
και έβγαλε το άχι του αθόρυ-
βα και πολιτισμένα.

☆☆

Για την ιστορία
σημειώνουμε
εδώ συγκεντρω-
τικά τις ψήφους που
έλαβαν στα τρία
εκλογικά τμήματα
της Τοπ. Κοινότητας
Αγναντών τα Κόμ-
ματα που εκπροσω-
πήθηκαν στη Βου-
λή: Αποτελέσματα
των εκλογικών τμημάτων του
χωριού μας, των Αγναντών:
Εγγεγραμμένοι 1155. α) Την
6 Μαΐου 2012 ψήφισαν 580.
Έγκυρα ψηφοδέλτια 570. Έλα-
βαν: Ν.Δ. 88, ΣΥΡΙΖΑ 107, ΠΑ-
ΣΟΚ 108, ΑΝΕΞ. ΕΛΛΗΝΕΣ 32,
ΚΚΕ 41, ΔΗΜ.ΑΡ. 96 (είχαμε
δικό μας υποψήφιο), ΧΡΥΣΗ
ΑΥΓΗ 21. β) Την 17 Ιουνίου
ψήφισαν 549 και τα 541 έγκυ-
ρα ψηφοδέλτια κατανεμήθη-
καν ως εξής: Ν.Δ. 136, ΣΥΡΙΖΑ
192, ΠΑΣΟΚ 72, Ανεξ. Έλλη-
νες 20, ΔΗΜ.ΑΡ 45, ΚΚΕ 33,
ΧΡΥΣΗ ΑΥΓΗ 22. Η αποχή ξε-
πέρασε το 52%.

☆☆

Ζαλισμένα τα πρόβατα από
την μπόκα των μαντρινών
τους, αγνόησαν τα απεινωσμέ-
να μαυλίσματα και χουγιάσμα-
τα των τσελινγκάδων και των
μπιστικιών τους, πρόγκησαν
δεξιά και αριστερά και «γρέ-
κισαν» σε άλλα μαντριά, λι-
γότερο φημισμένα ή δυσφημι-
σμένα. Εμείς οι Τζουμερκιώτες
μπορεί να χάσαμε δυο κριάρια,
μεσαίον μεγέθους και άκαρπης
ράτσας, αλλά αποκτήσαμε ένα
πολύ σύγχρονο ή βαρβάτο
γχεσέμι με αίμα και σφρίγος
τζουμερκιώτικο. Μακάρι να
είναι δυνατό σαν το τζουμερ-
κιώτικο ταψινόρο, «σαν ρακή
ματαβαλμένη»!

☆☆

Πολλές απόψεις και ερμηνείες διατυπώνονται για
τα αίτια της καταβαρδύθρας
και του θρυμματισμού των
πρώην ισχυρών ταγών μας. Θα
προσθέσω και τη δική μου ερ-
μηνεία: Οι πρώην ισχυροί, κυ-
ρίως από τη 10ετία του 1980
και δώθε, είχαν ανοίξει μεγαλο-
μάγαζα και με δανεικά είχαν γε-
μίσει τις βιτρίνες και τα ράφια
τους με φανταχτερά «καλού-
δια» που τα μοίραζαν δωρεάν
και αδιακρίτως σε πένντες και
πλούσιους, σε ικανούς και σε
ανίκανους, σε εργατικούς και
ακαμάτους πελάτες, αρκεί αυ-
τοί να ήταν εφοδισμένοι με ει-
δική ταυτότητα! Μόλις οι βιτρί-
νες και τα ράφια των παντοπω-
λείων ευκαιρίας άδειασαν, τα
λεφούσια των πελατών έκρυ-
ψαν τις ταυτότητές τους και
κατέκλυσαν το... «άλλο μαγαζί»
που είχε ο Παρδόλης» στην
παρακάτω γειτονιά, ελπίζοντας
ότι θα συνεχίσουν το παρασιτι-
κό, το ανέξοδο φαγονότι τους
εις βάρος των κορόιδων (των
άνεργων και των απολυμένων)
που πληρώνουν φόρους και
χαράτσια για να τρώνε καλά
οι χιλιάδες, χωρίς προσόντα,
αχρείαστοι «κισοί».

☆☆

Με ρωτούν πολλοί ποιοι
είναι οι «κισοί» που
πολλές φορές «κτερίζουν»
σε τούτη τη σελίδα. Παραχω-
ρώ το λόγο στον ποιητή «Ποη-
τή Νορ», ο οποίος λέγει σχετικά
τα εξής: «Τους ξέρουμε και το

Γράφει ο
ΧΡ. ΑΡ. ΠΑΠΑΚΙΤΣΟΣ

ξέρουν πως τους
ξέρουμε. / Είναι οι
παρακεντέδες, των
λεγόμενων μεγά-
λων, / είναι το «μο-
λυσμένο περιβά-
λλον»... / Γίνονται σε
στραβουσιγιάδες/
απ' το πολύ το σκύ-
ψε, σκύψε/ μπρος
σε χαμοθεούς ή
βασίλιδες. / Κι απ'
το πολύ το γλείψε,
/ οι γλώσσες τους γίνον-
ται σε γλύνφανα, / που τα δου-
λεύουνε περήφανα... / Μονάχα
έτσι σώζονται οι πατρίδες. / Το
ξέρουνε καλά αυτό οι ατσίδες, /
οι σφουγγογλειφοκωλήριες
γλιστρίδες».

☆☆

Η συζήτηση στο καφενείο
είχε ως θέμα τη διαφθο-
ρά. Το σκεπτικό γερνότακι που
καθόταν παράμερα, άκουγε
με προσοχή όλες τις απόψεις
των νεότερων και κουνούσε
το κεφάλι του. Σε στιγμή ζήτη-
σε συγγνώμη και είπε τα εξής:
«Κανένος πρωτομάστορας δεν
μπορεί μόνος του να φτιάξει
ένα μεγάλο θεϊκό ή διαβολικό
έργο χωρίς ειδικούς κτίστες
και τσιράκια, προπάντων αν
δεν «έχει φάει τη δουλειά με
το κουτάλι», αν είναι άσχετος
με τη δουλειά, αλλά «μαστός»
στα λεφτά. Όλοι συμφώνη-
σαν, εκτός από μερικά άψητα
στη δουλειά τσιράκια, αλλά
μυημένα και ψημένα στις αρ-
ποχές και τις λαμογιές του
«εργολάβου». Αυτά δεν έβγα-
λαν άχνη!... Ήταν μπουκωμένα.
Μηρυκάζονταν ακόμα τα απο-
φάγια που είχαν χλαπακιάσει...

☆☆

Αλλαγή Κυβερνήσεως,
Αλλαγή της κρατικής μη-
χανής σημαίνει και αλλαγή
των προβαλόμενων των Υπουρ-
γών από τις στρατιές άσχετων
συμβούλων και αετονύκτων
παρatreχάμενων. Σε κάθε
Υπουργείο υπήρχαν και υπάρ-
χουν ικανοί και με πολλά ηθι-
κά και πνευματικά προσόντα
υπάλληλοι (Γεν. Δ/ντές κτλ)
που μπορούν να χρησιμοποιη-
θούν ως σύμβουλοι των άσχε-
των υπουργών. Ως παλιός
υπάλληλος, «κρατομηνθείς»
πληρεσιακά αγρίως, γνωρίζω
καλά τους «κισοίς», που μ'
έκαναν να αποδίσω και να ζη-
τήσω να βγω πρόωρα στη σύ-
νταξη.

☆☆

Θέλετε να μάτε τις ετή-
σιες σμοιές μερικών
Δ/των ΔΕΚΟ; Δείτε το χρο-
νό των Ευρώ και φρίξτε: ΟΠΑΠ:
659.844, ΟΤΕ: 430.551, ΕΛΠΕ:
414.235, ΔΕΗ: 419.814, ΟΛΠ:
272.865, ΑΤΕ: 264.371, ΔΕΠΑ:
261.622, ΕΥΔΑΠ, 160.506.
Αλήθεια, τι μέρα γεννήθηκαν
αυτοί οι άνθρωποι;

☆☆

Να και ένας αρνητικός ορι-
σμός της πολιτικής που
τον εφαρμόζουν οι πολιτικάντη-
δες πολιτικοί μας και πρέπει
να τον ξεχάσουν από εδώ και
πέρα, γιατί δεν τρώμε πλέον
κουτόχορτο. Πολιτική δεν εί-
ναι η ικανότητα να λες σήμερα
με σιγουριά τι θα κάνει αύ-
ριο, και αύριο να προσπαθείς
να εξηγήσεις με πειστικότητα
γιατί δεν το έκανες. Πολιτική
είναι να υποσχεσαι μόνο εκεί-
να που είσαι σίγουρος ότι θα
γίνουν και αν δεν μπορείς να
τα κάνεις, να ζητάς συγγνώμη
και να κλείνεις στο σπίτι του
για πάντα.

ΠΑΝΤΑΖΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ

ΤΕΧΝΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ
αλουμινίου

✓ **έες σειρές**

ΕΥΡΩΠΑ

Φιλαδελφείας 282, Αχαρναι
(πρώην Κοκ. Μύλος)

Τηλ.: 210 2321697, Fax: 210 2386339,
Κιν.: 6977 209 733

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΓΝΑΝΤΙΤΩΝ ΑΘΗΝΑΣ

Γραφ. Σοφοκλέους 33
Τ.Κ. 105 82 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. - Fax: 210-3313067
www.agnanta.com.gr

E-mail:
info@agnanta.com.gr

Εκδότης:

Χρήστος Γ. Χριστοδουλόπου
Πρόεδρος της Αδελφότητας

Κωδικός: 3734

Υπεύθυνος
τυπογραφείου:

ΑΦΟΙ ΖΟΥΜΠΟΥΛΗ Ο.Ε.

Γερανόων 7 - 2ος όροφος
Τηλ. - Fax: 210-52.38.107
E-mail: costasz@yahoo.gr

Σοβαρά κι εύθυμα

Όπως λένε οι περισσότεροι, είμαι πάρα πολύ ευαίσθητος. Γεγονότα της ζωής που, είτε τα ζω, είτε τα βλέπω στην τηλεόραση, τα διαβάζω στις εφημερίδες, τα κάνω δικά μου και νομίζω ότι είμαι εγώ.

Συμπαθώ και συμπάσχω –κακό αυτό– τους ανθρώπους που τους έχει αδικήσει η φύση, ανθρώπους που δέχονται την κατακραυγή των συνανθρώπων τους.

Μετανάστες –γιατί εμείς τι είμαστε– λαθρομετανάστες, διακονιάρδες, παιδιά με ειδικές ανάγκες, γύφτους, τσιγγάνους.

Απ' όλους αυτούς παίρνεις ηθικά διδάγματα, που αν τα εφαρμόσεις στη ζωή σου, θα περνάς ωραία!!

2001 Σεπτέμβρης Δ/ντής και δάσκαλος στο 7ο Δημοτικό Σχολείο Αχαρνών στη Χαραυγή.

Αποφάσισα χωρίς χωρίς να ρωτήσω κανένα να πάω να μαζέψω τσιγγάνους να τους φέρω στο Σχολείο.

Άντε να πείσεις τους γονείς, ότι και αυτά τα παιδιά-κία κάτι να μάθουν στη ζωή τους.

Αν και είναι δύσκολη φάρα να «μαντρωθεί» τα κατάφερα και στον αγιασμό μέτρησα καμιά δεκαριά τσιγγανάκια.

Διχάστηκαν οι γονείς, θα φέρουν ψείρες στο σχολείο θα φέρουν ναρκωτικά, θα φέρουν αρρώστιες, έιτζ και ό,τι μπορούσες ν' ακούσεις. Τα κατάφερα και τα κρατήσαμε. Τα μισά είχαν χαρτιά, τα' άλλα μισά ήταν αβάφιστα.

Καλοντυμένα, καλοχτενισμένα, μπλέχτηκαν και αυτά στο πλήθος των μαθητών.

Θα μου πείτε, το χρώμα, η καταγωγή, η κατακραυγή, γιατί ο Ομπάμα δεν έχει το ίδιο χρώμα; έγινε όμως πρόεδρος!!

Ό,τι είπε ο γύφτος!!!

Οι συνάδελφοι –νέοι δάσκαλοι– αντίθετοι στον κοινωνικό ρατσισμό, απ' τα λίγα χρήματα που είχαν, τους αγόρασαν, τσάντες, τετράδια, γόμες μολυβιές. Τα βιβλία τα δίνει το κράτος δωρεάν.

Άρχισε το Σχολείο. Την πρώτη μέρα μετράω δέκα. Καλά είπα θα πάω, θα πετύχω. Τη δεύτερη τα βρίσκω οχτώ, την τρίτη πέντε και στο τέλος της εβδομάδας,

Με το Βαλάντη το μαθητή μου

είχαν μείνει τέσσερα!!

Τα όνειρά μου, αρχίζουν να γίνονται όνειρα.

Καλώ δύο παιδάκια στο Γραφείο, για να δω τι γίνεται.

Με χαμόγελο απορίας, παρουσιάστηκαν.

Άρχισε η συζήτηση.

– Πού είναι τα παιδιά;

– Δε θέλουν να' ρθουν σχολείο...!

– Μα τους δώσαμε, βιβλία, τετράδια, μολύβια, γόμες...

– Άλλοι τα πούλησαν, άλλοι τα πέταξαν στο ρέμα, τα τετράδια τα 'καναν τσιγάρα.

– Καλά δεν τους είπατε πως θα τα τιμωρήσω;

– Τους είπαμε... κύριε δάσκαλε.

– Και τι σας είπαν.

– Στον π... μας.

Προφορικά η απάντηση έφτασε στο σύλλογο των δασκάλων και κατόπιν στον προϊστάμενο και αυτός με τη σειρά του πάντα προφορικά στον ανώτερο προϊστάμενο. Ίσως να 'φτασε προφορικά μέχρι το Υπουργείο Παιδείας, τότε.

Δίδαγμα! Για μικροσήμαντα γεγονότα της ζωής μας, να απαντάμε χωρίς να συγχυζόμαστε!

Ό,τι είπε ο γύφτος!!!

Έτσι για την ιστορία τα τέσσερα τσιγγανάκια που μείνανε τελειώσαν και το Γυμνάσιο.

Δεν έμαθα ποτέ, αν βαφτίστηκαν, ενώ το Υπουργείο Παιδείας βαφτίστηκε και έγινε δια «Βίου». Αυτό μας μάρανε!!!

Από το επόμενο σχολικό έτος, λειτούργησε τάξη τσιγγάνων.

Υ.Γ. Τώρα στο 2012, δεν μπορούμε να πούμε, «ό,τι είπε ο γύφτος, γιατί μας τον κόψανε κι αυτόν, μας κατάντησαν, «ρουγκάτσους».

Οι κυβερνώντες λένε: Ό,τι είπε ο γύφτος!!!

Γράφει ο
Χάρης Ζάκος
Συν/χος Δάσκαλος
-Συγγραφέας

Από τον τσάμικο στο Λάτιν

Τσάμικος και Λάτιν ίσον Βαλεντίνα και εξηνούμαι.

Η Βαλεντίνα είναι κόρη του Κώστα Τζάμαντα επιτυχημένου επιχειρηματία και «οπόνσορας» των καλοκαιρινών αθλητικών εκδηλώσεων. Ξεκίνησε να χορεύει από την κοιλιά της μανάς της, της κυρίας Αλεξίας.

Μεγαλώνοντας άρχισε να μαθαίνει να χορεύει τους δικούς μας χορούς, πάντα ντυμένη με τις παραδοσιακές μας στολές. Διακρινόταν. Έπαιρνε μέρος σ' όλα τα χορευτικά φεστιβάλ.

Βλέπετε η καταγωγή, το μήλο κάτω απ' τη μηλιά, όπως λέει και ο Πάος.

Η μηλιά ήταν προπάππος ο Κώστας ο Τσάμαντας. Χόρευε μια φορά το χρόνο στο πανηγύρι του χωριού.

Καλλιτεχνική έκφραση γεμάτη χάρη κι αρμονία

Η «χαρτούρα» πήγαινε καπνός και οι μουσικοί δεν του χαλούσαν το χατήρι. Ντε και καλή έπρεπε να χορεύει παρέα με την... τραγουδίστρια. Με τόση χαρτούρα ήταν δυνατόν να του αρνηθούν;

Το μήλο, η Βαλεντίνα. Μεγαλώνοντας, η Ήπειρος, ήταν μικρή. Ταξίδεψε νοερά μέχρι τη Λατινική Αμερική.

Ασχοληθήκε με υπομονή και επιμονή στο «Λάτιν»...

Την καμάρωσα στο παγκόσμιο Φεστιβάλ στην Καλλιθέα όπως ανάμεσα σε πολλούς χορευτές διακρίθηκε. Ο επόμενος προορισμός το Βερολίνο.

Χάρη στην κορμοστασιά, χάρη στην κίνηση, χάρη στο ρυθμό, χάρη στο συντονισμό, χάρη στη λεπτομέρεια της κίνησης, χάρη στα βήματά της.

Αμα θέλεις κάτι και το διαβάζεις, το πετυχαίνεις!

– Βαλεντίνα δύσκολος ο καλλιτεχνικός δρόμος, θα μας δώσει χαρά να σε βλέπουμε να ανεβαίνεις!!

Μια συμβουλή απ' το θείο Χάρι. Οι καλλιτέχνες του χορού είναι σαν τους ποδοσφαιριστές, που από μια άτυχη στιγμή, μπορούν να βρεθούν στο περιθώριο.

Δε σου το εύχομαι, αλλά ο μπαμπάς θέλει και βοηθά!!

Χάρης Ζάκος

Αθανάσιος Γ. Μπαζούκας

Αναπολόντας τα περασμένα... «και διηγώντας τα να κλαις»; (Βιώματα και αναμνήσεις από τα ανέμελα μαθητικά χρόνια)

Ητο δε κάποτε εδώ το πάλαι όμορφο Χωριό και μετεφέρθη ξάγναντα και ώνομάσθη «Αγναντα».

Καθώς δε λέγονται οι λοιποί οι γέροντες οι προεστοί φιδία έβγῆκαν απ' την γη και φύγαν οι χωρικοί.

Φέρουν στο νου με τον καιρό εκκλησιά, αλώνι δυό πηγαδίσιο δέ νερό τ' ο χαμένο αυτό Χωριό.

«Της εκκλησίας τ' αλώνι», Αύγουστος 1960

Το παραπάνω πρωτόλειο μου αναφέρεται στον μικρό σήμερα συνοικισμό της Αγναντος, τη Βίλλια, που μαζί με το Ζήφκο και το Παλιχώρι αποτελούσαν κάποτε το μεγάλο Χωριό.

Σ' αυτό το «πάλαι ποτέ» όμορφο Χωριό, τη Βίλλια, γεννήθηκα και μεγάλωσα.

Εκεί ήταν το πατρικό μου σπίτι και εκεί πέρασα τα δύσκολα και συνάμα ανέμελα παιδικά μου χρόνια.

Από τη Βίλλια «ορμώμενος», έμαθα τα πρώτα γράμματα στο Δημοτικό Σχολείο, στο Παλιχώρι –μισή περίπου ώρα ποδοδόρομο– από τους χαρισματικούς και φωτισμένους ΔΑΣΚΑΛΟΥΣ και κατεξοχήν ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ, τους αείμνητους Κώστα και Νίκο Κρεμπούνη.

Ακολουθήσαν έξι χρόνια, με καθημερινό πήγαινε-έλα, στο Εξατάσιο Γυμνάσιο Αγναντων, στο Κέντρο του σημερινού Χωριού της Αγναντας.

Σ' ένα Γυμνάσιο, που για έναν αιώνα περίπου (μαζί με το Σχολαρχείο) υπήρξε ο Πνευματικός Φάρος της ευρύτερης περιοχής των Τζουμέρκων.

(.....το Γυμνάσιο ήταν ο πνευματικός φάρος κι όχι η Αγναντα...).

Άσχετα, εάν σήμερα που «πνέει τα λείσθια», μερικοί, μεμονωμένοι, μαθητές του, ευτυχώς ελάχιστοι, αυτό δεν το δέχονται, το αμφισβητούν.....

Δεν αντέχουν αυτό το σελαγισμα του φωτός.....

Την εποχή εκείνη, για να πάμε από τη Βίλλια στο Γυμνάσιο ποδοράτοι, θέλαμε μιάμιση ώρα περίπου και ο δρόμος δεν ήταν όπως σήμερα ασφαλτοστρωμένος, ούτε καν αμασώτος, αλλά μολαρόδρομος (και μάλιστα ένα τμήμα μέχρι το Παλιχώρι στενό μονοπάτι) και η λίσπη μέχρι το γόνατο και προπαντός της «κοδέλες», ανηφορίζοντας για το «Σάλτσι».

Εμείς, τον καιρό εκείνο, δεν είχαμε ρολόι στο σπίτι, ούτε κι' άλλο κοντινό σπίτι για γειτόνεμα και προσεγγίζαμε την ώρα με τον ήλιο.

Παραδείγματος χάριν, όταν βαρούσε ο ήλιος στο Ξεροβούνι, η ώρα ήταν πάνω-κάτω 07.00' πρωινή και όταν έφτανε στη Ράχη του Αι-Χοτόφορου 08.00' περίπου κ.λπ..

Όταν, όμως, ο καιρός ήταν βροχερός και ο ουρανός συννεφιασμένος και δεν φαινόταν ο ήλιος, υπήρχε δυσκολία μεγάλη να μαντέψουμε την ώρα.....

Τότε, για να προλάβουμε το πρωινό μάθημα στο Γυμνάσιο, ξεκινούσαμε από το σπίτι νύχτα με φακό, έχοντας μοναδικό παρασόλι στο κεφάλι για τη βροχή και το χιόνι, κανένα παλιοκοντογούνι της Μάννας μας-σωστό δειγματολόγιο από τα πολλά μπάλωματα.

Έτσι, μουσκεμένοι ως το

κόκκαλο, καθόμαστε στο θρανίο 6-7 ώρες και οι γαλότσες και το ντρίλινο παντελόνι στέγνωσαν και κολλούσαν πάνω μας.

Για να φτάσουμε από τη Βίλλια στο Παλιχώρι, έπρεπε υποχρεωτικά να περάσουμε 2-3 ξερολάγκαδα κι' άλλα τόσα για να τερματίσουμε στην Αγναντα, τα οποία το χειμώνα, με τις πολλές βροχές και τα χιόνια, μετατρέπονταν σε ορμητικούς χείμαρρους, που το διάβα τους ήταν ριποκίνδυνο.

Ευτυχώς, στο Σαλτισποτάμο υπήρχε, ακόμα τότε, το πέτρινο γιοφύρι και δεν κινδυνεύαμε στο πέρασμα του.

Αργότερα, δυστυχώς, οι ιθύνοντες, οι «δημογέροντες» του Χωριού άφησαν, αβασάνιστα, το πέτρινο αυτό γιοφύρι να γκρεμιστεί, για να φτιάξουν, λέει, κάποιο φράγμα ή την καινούρια γέφυρα στον πιο πάνω χειμαρροπόταμο.

Ένα γιοφύρι, που για εκατοντάδες χρόνια περνούσαν πάνω σ' αυτό χιλιάδες Τζουμερκιώτες και πολλές χιλιάδες ζώα, μικρά και μεγάλα.....

Ένα έργο Λαϊκής Αρχιτεκτονικής, που έπρεπε να συντηρηθεί και να χαρακτηριστεί διατηρητέο.....

Δεν γκρεμίζουμε το παλιό για να κάνουμε το καινούργιο.....

Αυτό μόνο στην Ελλάδα συμβαίνει.....

Μερικές φορές, όταν η κατεβασιά στα λαγκάδια ήταν μεγάλη, απ' άκρη - σ' άκρη, κατακλύζοντας τα πάντα, για να τα περάσουμε, σκαρφαλώναμε πάνω στα πλατάνια και, λυγίζοντας τα κλωνάρια τους, πηδούσαμε στην αντικρινή όχθη.

Συνέχεια στη σελίδα 6

ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ-ΕΞΩΡΑΪΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ των απανταχού Αγναντιτών «ΤΑ ΑΓΝΑΝΤΑ»

Σύντομη ενημέρωση

- Γενική Συνέλευση**
Στις 22 Ιουλίου 2012 ημέρα Κυριακή, θα πραγματοποιηθεί η Ετήσια τακτική Γενική Συνέλευση του Συλλόγου.
- Εγκαίνια νερόμυλου**
Στις 29 Ιουλίου 2012 ημέρα Κυριακή, θα πραγματοποιηθούν τα εγκαίνια του νερόμυλου που πρόσφατα ανακαίνιστηκε από το Σύλλογο.

Λεπτομέρειες για τα παραπάνω, Προσκήσεις, Προγράμματα, Ανακοινώσεις, θα γνωστοποιηθούν στην ώρα τους.

Για το Δ.Σ.

Ο Πρόεδρος: Κώστας Αρ. Παπακίτσος (6932362956)
Η Γ. Γραμματέας: Βάσω Αναστασία

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ
ΕΔΡΑ : ΑΓΝΑΝΤΑ ΑΡΤΑΣ

Αθήνα 1/5/2012

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Αφορά εκδηλώσεις της ΙΛΕΤ το καλοκαίρι του 2012

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ιστορικής και Λογογραφικής Εταιρείας Τζουμέρκων έχει προγραμματίσει για το καλοκαίρι του 2012 τις ακόλουθες εκδηλώσεις:

1. Συνάντηση (ετήσια) των Υπευθύνων και των μελών των **Ομάδων Έρευνας** (Ο.Ε.) της Ι. Λ. Ε. Τ., που θα γίνει στις **10 Αυγούστου 2012**, ημέρα **Παρασκευή** και ώρα **10.00 π.μ.**, στους **Κτιστάδες**, στην αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου Κτιστάδων του Δήμου Κεντρικών Τζουμέρκων.

2. Στις **12 Αυγούστου έτους 2012** και ημέρα **Κυριακή**, στην **Πράμντα** και στην αίθουσα εκδηλώσεων του Δημαρχείου:

- Ωρα **10.00 π.μ.**, θα συγκληθεί η **Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση** (Απολογιστική) των μελών της Ι. Λ. Ε. Τ.
- Ωρα **07.00 μ.μ.** (απογευματινή), θα γίνει **παρουσίαση του βιβλίου** του Ιατρού του Χρήστου Σαμαρά με τίτλο: «Κάποιοι έπρεπε να είναι εκεί», μυθιστόρημα αφιερωμένο στους ζωμάχους των Τζουμέρκων (συνδιοργανωτές της παρουσίασης ο Δήμος Βορείων Τζουμέρκων και οι εκδόσεις «Θερμαϊκός»).

3. Θερινό Σχολείο Τζουμέρκων και Ν. Α. Πίνδου: 1^η Συνάντηση με θέμα «Θεωρία και Μεθοδολογία της Έρευνας», στο Δασικό Χωριό του Καταρράκτη, από τις **29 Αυγούστου έως τις 2 Σεπτεμβρίου 2012**.

Τη λειτουργία του Θερινού Σχολείου διοργανώνουν το Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας, η Ιστορική και Λογογραφική Εταιρεία Τζουμέρκων και ο Δήμος Κεντρικών Τζουμέρκων.

Προσκαλούμε θερμά και εγκάρδια τα μέλη της Ιστορικής και Λογογραφικής Εταιρείας Τζουμέρκων και όλους τους Τζουμερκιώτες και φίλους της Εταιρείας (Ι.Λ.Ε.Τ.) να τιμήσουν με την παρουσία τους τις παραπάνω εκδηλώσεις.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της ΙΛΕΤ

Ω ΕΛΛΑΣ ΠΩΣ ΠΟΝΑΣ

Ψάχνουμε ήλιο λαμπερό ανάκαμψης ελπίδα για να χαρίσει στο λαό ανάσας ηλιαχτίδα.

Αυτή η χώρα κοιβάλα πολιτισμό μαζί της με παρχές σε δανεικά μην παίζουμε μαζί της.

Ακούστε σεις οι δυνατοί τον κόσμο ανεντάδες μπορεί να είμαστε φτωχοί αλλά ποτέ ραγιαδες.

Αυτοί οι ανιστόρητοι τώρα μας λωιδωρούνε

μας δίνουν έντοκο ψωμί

στα φέσια για να ζούμε.

Είναι ντροπή τα μάμαρα τον κόσμο διαθήκη από το χέρι άρπαγα να χάνονται στη λήθη.

Πατρίδα μας πανέμορφη πολιτισμού κοιτίδα να έχεις όρθι το κορμί όρθια στην καταγίδα.

Λαός με τέτοια ιδανικά δεν σκίβει το κεφάλι περήφανα ηρωικά πρώτος θα στέκει πάλι.

Γιώργος Ανγερινόπουλος
Συν. Φ. Στάμων

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΑ ΑΓΝΑΝΤΑ

Του Κωνσταντίνου Χρηστίδη

Ο Κωνσταντίνος Χρηστίδης γεννήθηκε στους Σκιαδάδες το 1903. Το 1924 γράφτηκε μετά από εξετάσεις στο Ημιγυμνάσιο Αγνάντων. Το 1939 διορίστηκε στο Γυμνάσιο Αγνάντων ως καθηγητής Φιλολόγος και παρέμεινε στην Αγναντα μέχρι την Κατοχή. Μετά την Κατοχή υπηρέτησε σε πολλά Γυμνάσια και συνταξιοδοτήθηκε ως Γυμνασιάρχης του Γυμνασίου Βουργαρελίου. Πέθανε στην Άρτα (15 Μαρτίου 2012) σε ηλικία εκατόν τριών ετών, πλήρης ημερών, και κηδεύτηκε την επομένη στους Σκιαδάδες. Είχα την τύχη να μου αποστείλει το παρακάτω κείμενο ως απάντηση σχετικών ερωτήσεών μου, το οποίο και δημοσιεύω ως μνημόσυνο.

Το Σεπτέμβριο του 1924 πήγα στα Αγναντα και έδωσα εξετάσεις για το Σχολαρχείο (Τρίτη Ελληνική). Πέτυχα και φοίτησα στο Ημιγυμνάσιο Αγνάντων κατά το σχ. Έτος 1924-1925. Είχα λοιπόν τότε καθηγητές τους Ελληνοδιδασκάλους Γεώργιο και Βασίλειο Καψάλη, αδέρφια. Ήταν καλοί και εργατικοί.

Στη Γ' Τάξη μας δίδαξε ο Γεώργιος Καψάλης, ο οποίος έδινε μεγάλη σημασία στα Αρχαία και Νέα Ελληνικά και μας έδωσε αρκετές γνώσεις και καλές βάσεις. Το Σχολαρχείο ήταν στον πέρα Μαχαλά και έμενα στο σπίτι του Γιωργάκη Λιόντου.

Το 1939 το Ημιγυμνάσιο Αγνάντων προήχθη σε πλήρες Γυμνάσιο. (Εκείνα τα χρόνια το Γυμνάσιο ήταν εφτατάξιο. Τρεις τάξεις το Ελληνικό Σχολείο ή Σχολαρχείο και τέσσερις τάξεις το Ελληνικό Γυμνάσιο (η ονομασία Λύκειο δεν υπήρχε). Από την 5^η και 6^η Δημοτικού και 1^η Γυμνασίου σχημάρι τότε ονομαζόταν Ελληνικό Σχολείο ή Σχολαρχείο. Αν πήγαινες μετά την 4^η Δημοτικού θα φοιτούσες στην Α' Ελληνικού Σχολείου. Αν όμως τελειώσεις στο χωριό σου την 6^η Δημοτικού θα πήγαινες στην Γ' Ελληνικού).

Εγώ διορίστηκα στο Γυμνάσιο Αγνάντων το Δεκέμβριο του 1939. Εφτάσα στα Αγναντα στις 12 Δεκεμβρίου, του Αγίου Σπυριδώνα.

Ως τα Πιστιανά ανέβηκα με αυτοκίνητο και από εκεί με ζώο. Τη προηγούμενη ημέρα είχε παρουσιασθεί ο Φυσικός Γεώργιος Πριόβολος. Το Γυμνάσιο ήταν στην αρχή του χωριού στο δώδεκα Μαχαλά, όπως έφτανε ο δρόμος από την Άρτα εκεί ακριβώς. Ήταν ιδιόκτητο.

Όταν έφτασα κατέβηκα στο δρόμο ο Διευθυντής του Σχολείου Χρήστος Φαρδέλας, και μετά με καλωσόρισε. Ο Φαρδέλας με φιλοξένησε την πρώτη μέρα. Το βράδυ κοιμήθηκα στο σπίτι που έμενε ο συνάδελφος Χρηστάρας, μαθηματικός από τη Μακεδονία. Την επομένη ορκίσθηκα ενώπιον του Ειρηνοδίκη, που τον λέγανε Κατή, και τον Διευθυντή του Σχολείου.

Έμενα στο σπίτι του Βασίλη Μπάκου, κάτω από την εκκλησία. Πρόεδρος ήταν ο Ν. Στεργίου, συνταξιούχος δάσκαλος, παπάς ήταν ο π. Χαλκιάς. Εν τω μεταξύ ήρθε Γυμνασιάρχης ο Σιουμάλας με την οικογένειά του. Μετά ήρθε οπ. Γ. Παπαγεωργίου, φιλόλογος από τον Καταρράκτη.

Την παραμονή του πολέμου είχαμε ένα γλέντι. Ψήσαμε ένα αρνί, ήταν του Γ. Παπαγεωργίου συνάδελφου από τον Καταρράκτη, και τραγουδάκια στο μαγαζί του Κώστα Βρόντου. Το πρωί πήγαμε στο Σχολείο και συζητούσαμε σχετικά με το γλέντι. Την ώρα εκείνη μήχε ο Ταχυδρόμος και έφερε ένα τηλε-

γράφημα. Μας το διάβασε ο Γυμνασιάρχης: «Οι Ιταλοί από ώρα 5.00 πρωινής μας κήρυξαν τον πόλεμο. Ημέτερα στρατεύματα αμύνονται του πατριού εδάφους. Τα μαθήματα σταματούν. Οι καθηγητές να παραμείνουν στις θέσεις τους».

Οι πρώτες νίκες μας γέμισαν ενθουσιασμό. Ακούγαμε ξένους σταθμούς, Λονδίνο κ.λπ., που μιλούσαν για τα κατορθώματα. Οι Ιταλοί δεν τα κατάφεραν. Αναγκάστηκαν οι Γερμανοί να επιθεθούν οι ίδιοι. Βλέπαμε αεροπλάνα πολεμικά. Μια μέρα έφθασαν πάνω από το χωριό, έριξαν βόμβες, αλλά δεν πέτυχαν το χωριό. Ο Χρήστος Φαρδέλας με τα τρία παιδιά του και τη γυναικά του, όταν η μέρα ήταν ηλιόλουστη, έφευγαν από το χωριό και επέστρεφαν το βράδυ, για να αποφύγουν το βομβαρδισμό. Δυστυχώς έχασε την οικογένειά του (γυναίκα και τα τρία παιδιά) αργότερα στη σφαγή του Κοιμήμενου.

Ψωνίζαμε στο μαγαζί του Μιχάλη Ευταξία, ήταν μεγάλο και είχε τα πάντα. Θυμώμαι το μαγαζί -μαγαζί του Κώστα Μπαλατσούκα που έδινε στα παιδάκια καραμέλες.

Συνέχεια στη σελίδα 9

Οι τεκνοκράτες

Συνάχτηκαν στις Βουξέλλες
σαν στο βούρκο οι αρδέλλες
να μας δώσουν συμβουλή
πως την κάνουν αραχτή.

Πέσανε σαν τα λιοντάρια
σαν τσακάλια, σαν αϊτοί
και τεντώνουν τα στομάχια
για να φάνε πιο πολύ.

Ποιος θα πάρει το κομμάτι
στη μεγάλη διανομή
γιατί τον πλούτο τον μετράνε
πιο πολύ απ' τη ζωή.

Όταν βγαίνουν και μιλάνε
απ' το μανίρο το γαλά,
μας χορταίνουν με λόγια
μα θα τους πνίξει η οργή.

Οι λαοί τους προσκυνάνε
σαν τα στήθνα το βοριά
σαν τα φύλλα από τα δένδρα
και ας μη κάνουν για σπορά.

Μάνες μετράνε τα κονφάρια
σκορπισμένα εδώ κι εκεί
μα αυτοί κλείνουν τα μάτια
δεν τους ιδρώνει το αντί.

Δεν μπορούν να φανταστούν
όλα χάνονται στη γη
και για όλους τους ανθρώπους
ίδια είναι η ψυχή.

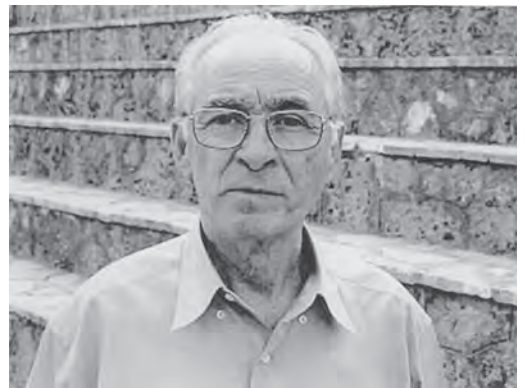
Μας μοιράζουν το δίκιο
με την δικιά τους λογική
μα θα έρθει κι η σειρά τους
να τους χάνει η αστραπή.

Απ' τη δόξα την μεγάλη
τους πήρε αέρα το κεφάλι,
ποιος μπορεί να τους τον βγάλει
προτού μας ψήσουν στο μαγκά-
λι.

Δημήτρης Τριάντος

Στο συμπατριώτη μας Δημήτρη Τριάντο το Α' Βραβείο Ποίησης

Για το ποίημά του «Αντίδωρο» από την
ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΛΟΓΟΤΕΧΝΩΝ

Με ένα ακόμη βραβείο, το σημαντικότερο έως τώρα, κόσμησε την πλούσια συλλογή του από επιμνημόσυτα, τιμητικές διακρίσεις και διπλώματα ο Ηπειρώτης-Πλατανούσιος Ιωαννίνων-ποιητής και ευεργέτης Δημήτρης Γ. Τριάντος. Του το απένειμε η Ένωση Ελλήνων Λογοτεχνών (ΕΕΛ) για το ποίημά του «Αντίδωρο», το οποίο κρίθηκε από επιτροπή της Ένωσης ως το καλύτερο στον ετήσιο (2011) διαγωνισμό λογοτεχνικών βραβείων που διοργανώνει.

Το Α' Βραβείο Ποίησης απενεμήθη στον κ. Δ. Γ. Τριάντο σε πανηγυρική εκδήλωση μελών και φίλων της ΕΕΛ που πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα «Μιχαήλας Αβέρωφ» της φιλοδέχνης οικοδόσπινας Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών.

Το επέδωσε ο πρόεδρος της Ένωσης πλέκοντας τα εγκώμια και κάνοντας σύντομη αναφορά στη ζωή και το έργο του βραβευθέντος Ηπειρώτη δημιουργού. Εκτός από το πλούσιο ποιητικό έργο του έγινε αναφορά και στις φιλανθρωπικές δραστηριότητες του ποιητή.

Αγαπήστε Δημήτρη, συγχαρητήρια για τη βράβευσή σου και την αγαθοεργό δράση σου. Πάντα Αξίος.

Κι ο Κώστας ο θ' κός μ' έφυγε

Είπαμε, αλλιά αυτός το παρκανε. Κυνηγάει τις μικρές ηλικίες, από εξήντα μέχρι εβδομήντα. Τι του ήρθε κι έπιασε τα ριζά των Τζουμέρκων!!!

Ψυχώμενοι, βουνίσιοι, μύγα στο σπαθί τους δεν καθόταν. Και ο' αυτούς έβραζε χέρι.

Δεν τον λογάρισαν, αλλιά δυστυχώς στο τέλος λήγισαν.

Έψαξε και τους βρήκε, αλλιά τους στην Αθήνα και αλλιά τους στην Άρτα και βάλει ακόμη.

Ο Κώστας ο δ' κός μ', όπως λέει ο Μήτσος ο Λεμονιάς δεν είχε το θεό του.

Ζωηρός παιδάκι μ' από μ' κρός. Πότε στα Κάψαλα, πότε στη Γκούρα, η Ανάληψη απαράιτητη. Οι λόφοι και τα βουνά παιχνιδιόκι, όπως λέει ο Μήτσος.

Ο Κώστας ο δ' κός μ', μόλις έπιασε άνοιξη τα ποτάμια δ' κά τα'. Κολλήμυ και ύστερα από ν' στις κερασιές. Δε σταμάταγε π'θενά.

Όπως όλα τα ζωηρά παιδιά, εκεί στα έντεκα με δώδεκα χρόνια, ξενιτεύονταν.

Μακριά ήταν τότε η Αθήνα, μη κοιτάξεις τώρα που σε εξ' ώρες είσαι στο χωριό. Πανεπιστημίου εξήντα, στην ψωτοριά του Κώστα Μπαλατσούκα, εκτός που ήταν πατριώτης, εκεί δούλευαν κι αλλοί πατριώτες, σερβιτόροι, όπως ο Γιάνν'ς ο Χ' στο βασιλ'ς του Στεφάνου όπως λέει.

Ο Κώστας ο δ' κός μ', όπως λέει ο Μήτσος ο Λεμονιάς δικαίωθηκε κι έγινε «μάστορας». Ο γύρος που έφτιαχνε ανεπαλ'ήματα, γιατί το κοκορέτι αδέξιο ήταν, άσε τα σπληνότερα και τα κοντοσούφια.

Υπεύθυνος στη δουλειά και όπως λέει ο Μήτσος, ο Κώστας ο δ' κός μ', από το

μεγάλο ενδιαφέρον και την υπευθυνότητα, έπαθε ατύχημα. Έχασε κ'άνά δυο δάκτυλα απ' την κρεατομικανή. Δεν το 'βαλε κάτω και πάλι στη βιοπάλη. Τότε, γύρω στην Ομόνοια, όλα τα υπόγεια είχαν κ'λαρίνα. Έλατος, Σούλι, Ξημέρωμα. Μετά τη δουλειά εκεί ξεφάντωναν. Ε, τι να λέει η δ' λειά, δημοτικό τραγούδι είναι ριζωμένο μέσα μας.

Στην Άρτα. Όλοι περνούσαν από την ψωτοριά του. Είχε γίνει ο «ένας, ο Κώστας ο Λεμονιάς». Όλοι οι καθοφαγάδες θα τον επισκέπτονταν.

Ξέρετε ο Μήτσος ο αδελλός του Κώστα, κάτι κρύβει και το ξέρω κι εγώ.

Ήταν πάρα πολύ συναισθηματικός. Τα αισθήματά του για τον συνάνθρωπο, για τον πατριώτη ήταν μέσα του. Έδινε ο' αυτούς που είχαν ανάγκη, αυτό που ούτε αγοράζεται ούτε πουλιέται. Αίμα. Αθόρυβα έδινε ζωή στους ανθρώπους που το είχαν ανάγκη. Πώς να το πω, έσωζε ανθρώπους.

Και τώρα Άνοιξη, Μάη μήνας του 2012, που γ'ηικά λαλούντα τα πουλιά, γ'ηικά λαλούντα τα' αποδόνια, έφυγε.

Ανένταχτος και στην αρρώστια του. Δεν ήθελε τα νοσοκομεία και τα φάρμακα. Τα ίδια έκανε κι ο δ' κός μου ο Μήτσος.

Κάπου θα βρεθείτε. Πίστετε μια μύρα και τραγουδάτε το τραγούδι που λέει:

Τάχα δεν ήμουν νιός κι εγώ, δεν ήμουν παλικάρι...!

Κι εμείς «βιοπαλεύου» με το βίο τα'ς ζωής που έλεγε και ο μπάρμπα - Κώστας ο Κολλίος.

Στο καλό!

Χαρίτης Ζάκος

Αθανάσιος Γ. Μπαζούκας

Συνέντευξη από τη σελίδα 4

Μόλις τώρα, όμως, θυμήθηκα κάτι, που έμεινε άσθηστο στο μνημονικό μου κι' έχει σχέση με τη φωτιά.....

Αρκετά βράδια σωνόταν το πετρέλαιο (πετρόλαδο) στην πάφλινη χειρόλαμπα (Λυχάρι), που είχαμε για φέξη και για να μπορέσουμε να συνεχίσουμε το διάβασμα, (εγώ κι ο αδελφός μου), βάζαμε στη γωνιά σκάρες από το κλαρί, που ταίζαμε τις γίδες (τοσούπορια κ.λπ.) και με τη φλόγα τους αποτελειώναμε το διάβασμα.

Βλέπεις, ήμασταν μακριά απ' το Κέντρο του Χωριού και δεν μπορούσαμε να βρούμε τέτοια ώρα πετρέλαιο.....

Κάποτε, βέβαια, παίρναν φωτιά οι καπνές στο μπαρναχάρι κι' άλλοτε πάλι, φυσούσε δυνατός αέρας και μας στράβωνε ο καπνός.....

Ασφαλώς, τέτοια προβλήματα, ίσως και χειρότερα, αντιμετώπιζαν και τ' άλλα γυμναστιάκια, που έμειναν στους συνοικισμούς, έξω από την Αγναντα (Παλιόχωρι, Ζήφκος, Στρανά, Φρόστα κ.λπ.) -οι «ξωχωριότες»- και πήγαιναν καθημερινά με τα πόδια στο Γυμνάσιο, αλλά κι οι μαθητές από τα γύρω Χωριά, που πηγαινόερχονταν καθημερινά ποδαράτοι στην Άγναντα, όπως, για παράδειγμα, από τον Καταρράκτη, τη Σγάρη, τους Κτιστάδες, τους Ραφτανάιους, το συνοικισμό Κορματάκια της Πράμαντας κ.λπ..

Και τώρα, αφού πήραμε μια γλυκόπιπρη γεύση από τα «πέτρινα» χρόνια, θα πρέπει να ξεφύγουμε, λίγο, από τα βιώματα με έντονη συνα-

σθηματική φόρτιση και να θυμηθούμε κάτι το διαφορετικό από τη μαθητική ζωή, κάτι που κρύβει μέσα του μια ιδιότυπη συγκίνηση και ψυχολογική απόχρωση, μια ιδιαίτερη αισθητική εμπειρία και τραγική ομορφιά.....

Όταν, λοιπόν, ήμουν στην ογδόη (έκτη) τάξη του Γυμνασίου (τελειόφοιτος), όλοι οι συμμαθητές, με τη βοήθεια του Φιλολόγου Καθηγητή μας Γιώργου Ζωκαρη, ανεβάσαμε (παίξαμε-ερμηνεύσαμε) την τραγωδία του Σοφοκλή «Οιδίππου Τύραννος», με το συμμεθητή μας Γιώργο Καραμπαλή στο ρόλο του Οιδίποδα και τη συμμεθητήρια μας Ειρήνη Κόκκινου στο ρόλο της Ιοκάστης. Εγώ ήμουν ο Κορυφαίος του Χωριού.

Η παράσταση αυτή είχε μεγάλη επιτυχία. Ήταν πρώτη φορά που βλέπαμε Θέατρο και μάλιστα Αρχαία Τραγωδία και συμμετείχαμε και εμείς οι ίδιοι, γι' αυτό και θα μείνει ο' όλους μας, για πάντα, βαθιά χαραγμένη στη μνήμη μας.

Νιώσαμε μέσα μας ένα συγκλονιστικό σώρραγμα, μια θριαμβευτική συντριβή, μια αβάστακτη οδύνη και γίναμε ευαίσθητοι στα θέλητρα της τραγικής ομορφιάς.....

Αναπολώντας τα περασμένα, το θυμητικό πολλά μπορεί ν' αραδιάσει από τα «μικρούτσικα», αλλά και ξένοιαστα μαθητικά μας χρόνια, που στους σημερινούς νέους μοιάζουν με παραμύθια.....

Κι' όμως, είναι η πραγματικότητα, είναι η Αλήθεια

Γράφει ο Χριστόφορος Νικολός

Κατοχή

Μέσ' τη φωτιά στο χαλασμό τον κόσμο
στην αγκαλιά σου μ'ένα μον φώναξα πεινώ
είδα απ' τα μάτια σου ένα δάκρυ να κινά κιντώ
απελπισιάς ζωγράφισες εικόνα.

Εφώναξα ξανά με κλάμα πιά
μη νοιώθοντας διπλό πως δίνω
πόντο
είχες κρεββάτι μ' άρρωστο
αδελφό
κι' ο πόλεμος δεν τέλειωνε ακόμω.

Σαν αστραπή εχάθηκες στην καταγίδα
έμεινα μόνος μεσ' το κλάμα
στην ερημιά μου πέθανε η ελπίδα
φοβήθηκα μη μείνω δίχως μ'ένα.

Μα ξαναγύρισες με τον θριάμβο
απ' τον έλλαγα ξανά μου πιά
κι' αγκάλιασα γ'ηικά τον αδελφό
τ' αρωστημένο τον κορμάκι να ζεστάνω.

Είπα μανούλα μου ευχαριστώ
απ' ό,τι έλλαγα ξανά μου πιά
κι' αγκάλιασα γ'ηικά τον αδελφό
τ' αρωστημένο τον κορμάκι να ζεστάνω.

Της λημονιάς μου το ποτήρι
Επ'όνοσα και πάλι σήμερα
γιατί δεν είδα τα γ'ηικά δικά σου μάτια
κάποιος ταβέρνας γνώριμης
βαριά κατέβηκα τα σκαλοπάτια.

Δεν χάλασες και πάλι όπως πριν
τα' απελπισιάς μου το χατήρι
θα οβήσω ένα πόθο ένα καμώ
στης λημονιάς μου το ποτήρι.

Φέρε ακόμη λίγη λ'ήπη
στην ερημιά να μην χαθώ
βοήθησε το στεναγμό μου
βοήθησε το στεναγμό μου
γούλι - γούλι να καταπαύω.

Μ' ένα μικρό χαμόγελο
κι' απ' ό,τι περ'όσει
στο κομμάτι των καμίων
που μ' έχουν γεράσει.

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΓΝΑΝΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Εκ παραδόχως στην προηγούμενη επιστολή μας στην εφημερίδα δεν αναφέραμε ότι το χορό της Αδεφφότητας Αγναντιτών Ιωαννινών στις 11/2/2012 στο κέντρο «ΚΑΡ-ΒΟΥΝΗ» στα Ιωάννινα, τίμησε με την παρουσία του και ο Τ.Σ. της Τ.Κ. Αγνάντων κ. Γεώργιος Κόστας.

Τον Ευχαριστούμε πολύ!

Το Δ.Σ. της Αδεφφότητας Αγναντιτών Ιωαννινών

ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΡΑΧΘΕΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ 2012

Για έκκτη συνεχόμενη χρονιά θα διεξαχθεί και φέτος από 9 έως 12 Αυγούστου το Φεστιβάλ Αραχθείου Θεάτρου.

Την Πέμπτη 9 Αυγούστου θα δοθεί η παράσταση «**Η Κυριακή των Παπουτσιών**» του Λάκη Λαζόπουλου από τη Δημοτική Θεατρική Σκηνή «**Βορείως**» του Δήμου Βορείων Τζουμέρκων.

«Ο ακάλυπτος της πολυκατοικίας γίνεται, εξαιτίας του αποκλεισμού της εισόδου της από τα έργα του υπογείου μετρό, ο χώρος συνάντησης των ενοίκων».

Εκεί ξεδιπλώνονται οι ζωές τους, οι μικροί τους πόθοι, τα μικρά τους πάθη, οι ταπεινές ανάγκες τους, οι ανεκπλήρωτες επιθυμίες τους, οι φόβοι τους, οι συνήθειές τους, τα όνειρά τους....

Σχεδόν κανείς δεν είναι ευχαριστημένος μ' αυτό που έχει, σχεδόν όλοι θέλουν να φύγουν από εκεί... για κάπου αλλού... Κι όταν η πολυκατοικία κρίνεται ακατάλληλη για κατοίκηση λόγω των έργων του μετρό τότε συνειδητοποιούν ότι δεν θέλουν τελικά να φύγουν....»

Ένα κείμενο ξεκαρδιστικό αλλά και διηγητικό, τραγικά ειρωνικό, που ισορροπεί ανάμεσα στην κωμωδία αλλά και στο δράμα της εποχής μας, που σε κάνει να ξεκαρδίζεσαι αλλά και να σκέφτεσαι. Κάποιοι ίσως αποφασίσουν να ξεκινήσουν απ' την αρχή βλέποντας την Κυριακή των Παπουτσιών, γιατί «τη ζωή μου μηδενίζω π'άει να πει πως ξαναρχίζω».

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Γιάννης Σεντελής, ΜΟΥΣΙΚΗ: Θάνος Μικρούτσικος, ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ - ΦΩΤΙΣΜΟΙ: Γιάννης Σεντελής, ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΚΗΝΙΚΟΥ: Γιώργος Δημοθεόδωρος

Παίζουν: Νίκος Ζάφας, Σταυρούλα Χαϊ-

δεμενάκου, Γιώργος Δημοθεόδωρος, Αλέξανδρος Σιόντης, Φωτεινή Γεωργούλη, Γιώργος Καλύβας, Ελένη Ράπτη, Ρίζος Τραγουδάρας, Γεωργία Παπαδημητρίου, Αλέκος Θεοχάρης, Μαρία Τζίμα, Ράνια Σόντη, Γιάννης Σεντελής, Πάνος Σεντελής.

ΜΟΥΣΙΚΟΙ: Πάνος Σεντελής, Θανάσης Σεντελής

Την Παρασκευή 10 Αυγούστου, στην παιδική σκηνή, θα δοθεί η παράσταση «Ο Μικρός Πρίγκιπας» του Σαιντ Εξυπερύ από την Εταιρεία Θεάτρου Θεσσαλονίκης Λαμπιών, σε σκηνοθεσία Αννίτας Γκαϊτατζή.

Ένα υπέροχο κείμενο, δυνατό με μοναδικές αλήθειες για τη ζωή που, αν και θεωρείται παιδικό, απευθύνεται σε όλους αφού όλοι υπήρξαμε κάποτε παιδιά. Ο Μικρός Πρίγκιπας ξεκινά από τον πλανήτη του να γνωρίσει το σύμπαν. Στη Γη ανταμώνει με τον Αντουάν, έναν πιλότο ο οποίος με το αεροπλάνο του, που έπαθε βλάβη, πέφτει στην ερημο. Γνωρίζονται και γίνονται φίλοι. Μέσα από τις αναμνήσεις του Μικρού Πρίγκιπα που αναπαριστώνται με τρόπο μαγευτικό, ξετυλίγεται, φαντασμαγορικά, όλη η επιπολαιότητα, η υπερηφία, η μίζερια, η δίψα για εξουσία και χρήματα , η μοναξιά των ανθρώπων. Αλλά, παράλληλα δίνεται -χωρίς μελοδραματισμό και διδασκισμό, αλλά με δράση έντονη και 12 χαρούμενα κι αισιόδοξα τραγούδια με τις χορογραφίες τους- κι ένα μάθημα ζωής, αγάπης, φιλίας, δύναμης κι αντοχής, υπευθυνότητας και σοφρότητας.

Το Σάββατο 11 Αυγούστου η Θεατρική Σκηνή Καρδίτσας θα παρουσιάσει την ξεκαρδιστική κωμωδία του Αντώνη Νικολάου «Μπέμπα ετών 69 και ...κάτι κιλά!!!»

Οι ξεκαρδιστικές σκηνές είναι απανωτές και ο θεατής παρακολουθεί τα σπαρταριστά επεισόδια που συμβαίνουν όταν κάποιος κλέβει το Ταχυδρομείο και κρύβει προσωρινά τη βαλίτσα με τα χρήματα σ' ένα μεγάλο καλάθι που βρίσκεται σε μια αυλή. Εκεί μένει ο Χρηστάρας, τεμπέλης που τον κυνηγά η Μπέμπα, επειδή της χρωστάει πολλά ενοίκια. Τη διαλεύκανση της ληστείας αναλαμβάνει ο αστυνομός Μπατζίνας (!) που προστά τα τύφλα να 'χει ο Σέρλος Χόλμς! Τα πράγματα ωστόσο περιπλέκονται όταν το καλάθι με τη βαλίτσα και τα λεφτά, το παίρνει μια ζητιάννα...

Η σκηνοθεσία είναι του Αντώνη Νικολάου και τα σκηνικά έκανε ο Χρήστος Μηλιώνης. Παίζουν οι Βασίλης Στάθης, Βαλεντίνα Λάιου, Γιώργος Μπλάτσας, Πόπη Πλαστήρα, Μαρίνα Γουναροπούλου, Δήμητρα Μάγγου και Αντώνης Νικολάου.

Την Κυριακή 12 Αυγούστου το Αραχθείο Θέατρο παρουσιάζει-πέραν των καθιερωμένων παραστάσεων του- τη μουσική εκδήλωση «**Μουσικό ταξίδι στη Μεσόγειο**».

Ο Βασίλης Παππάς, γιος του λαουτιέρη-δασκάλου των Τζουμέρκων, του Γάκια, που θα παρουσιάσει το πρόγραμμα, κατάγεται από τους Ναζαίους και είναι ένας καλλιτέχνης με εξαιρετική διαδρομή και σπουδή στο χώρο του τραγουδιού. Κινείται με την ίδια άνεση από την παραδοσιακή και έντεχνη μουσική, στην όπερα και την βυζαντινή μουσική, με αποκορύφωμα την παρουσίαση στο Μέγαρο Μουσικής ως σολίστας εκκλησιαστικής μουσικής.

Η Μεσόγειος δεν είναι μόνο το όνομα μιας θάλασσας, αλλά και μια ποιητική ιδέα,

Συνέντευξη στη σελίδα 8

ΤΖΟΥΜΕΡΚΙΩΤΙΚΑ - ΑΓΝΑΝΤΙΤΙΚΑ

Ένας πολίτης

Ήταν ένα πολίτης με βαθιές ρίζες, γεμάτος ήλιο και γραμμωτά, ωραία βουνά-μα ήταν, δεν είναι πια.

Γιατί και η πατρίδα του-γνωστή απ' την ιστορία για τα πολύ ωραία της πράγματα, για τους σφύους,

τους τραγικούς της ποιητές, για τους παλιούς και για τους νέους ήρωές της, ήταν- δεν είναι πια παρά ένα πλοίο του Εκτου Στόλου. Κι έφυγε. Δεν ήθελε

να αισθάνεται σαν ένας ναύτης του.

Νικηφόρος Βρεττάκος

«Ω ξειν', αγγέλλειν Μερκελο-σαρκοζίους, ότι τήδε κείμεθα, τοις κείνων... χρήμασι πειθόμε-νους!»

«Πιστεύω εις ένα Ευρώ, Πατέρα, λαοκράτο-ρα, ποιητήν δουνουτού και γης, δανειστών τε πάντων και φραγγάτων!»

Για το Γυμνάσιο Αγνάντων, τη λειτουργία του, την κατασκευή του κτηρίου κλπ. έγραψα τον Α' Τόμο του βιβλίου μου, *Το Γυμνάσιο Αγνάντων ο Πνευματικός Φάρος των Τζουμέρκων*, και προσε-χώς θα εκδοθεί και ο Β' Τόμος. Έχω να πω πολλά. Επειδή όμως καλόβουλος πρώην μαθητής του Γυμνασίου Αγνάντων διατύπωσε -δεν θα έλεγα και νοφανείς απόψεις, μπουρδουκλωμένες ναι- και εν πάση περιπτώσει φαίνεται πως έχει επιλεκτική μνήμη, είμαι υποχρεωμένος να του «απαντήσω». Τώρα. Γράφει σε πόνημά του ότι πλήρωναν οι μαθητές για τη φοίτησή τους και δεν γνώριζαν, αν τα χρήματα ήταν για τη φοίτησή τους ή για την κατασκευή του κτηρίου. Ο σκοπός της απορίας του είναι προφανής. Δεν θα ασχοληθώ με αυτόν. Η απάντησή μου είναι η εξής:

Ο εν λόγω μαθητής μία χρονιά μόνο πλήρωσε για τη φοίτησή του. Τις υπόλοιπες χρονιές της φοίτησής του απαλλάχτηκε με απόφαση της επιτροπής που την αποτελούσαν -θα γράψω τα ονόμα-τα- οι Μιχάλης Τούμπουρος, Γεώργιος Ευταξίας και Γεώργιος Χριστογεωργιάκης. Είναι γνωστό και άμα θέλει μπορεί να του δώσω όλα τα παραστα-τικά ότι από τη συνδρομή των μαθητών ούτε μία δραχμή δεν πήγε στην κατασκευή του κτηρίου. Αλλιώς δεν είχαν από το νόμο τέτοιο δικαίω-μα. Τελεία και παύλα. Καλό είναι να σταματήσει η παραπληροφόρηση. Το κτήριο το έφτιαξαν οι Αγναντίτες αποκλειστικά. Επίσης, καλό θα ήταν να καταλάβει ότι, αν δεν κατασκευάζονταν το κτή-ριο, δεν θα λειτουργούσε Γυμνάσιο στα Τζουμέρκα. Απαράβατος όρος που είχε τεθεί από το Υπουρ-γείο Παιδείας. Τη φράση αυτή την είπα σε παιδάκι πέντε ετών. Την κατάλαβε απόλυτα. Βλέπετε δεν τον είχε χτυπήσει «ανεμοστρόβιλος εν κρανίω».

Μια και διατυπώνει όμως τέτοιες πονηρές και ύποπτες απόψεις έχω να πω και τα εξής: Το Υπουργείο Παιδείας έδινε κάποιο βοήθημα στις Κοινότητες για τους μαθητές που φοιτούσαν στο Γυμνάσιο Αγνά-ντων, γιατί δήθεν οι Κοινότητες συμμετείχαν στα έξοδα λειτουργί-ας του. Αυτά τα χρήματα, σύμφωνα με το νόμο, έπρεπε να τα αποδώ-σουν στην Κοινότητα Αγνάντων, η οποία και είχε αναλάβει όλα τα έξοδα λειτουργίας του. Η Κοινό-τητα του χωριού του ουδέποτε τα απέδωσε παρά τις επανειλημμένες οχλήσεις. Όταν τον ρώτησα, μου απάντησε επί λέξει: Εκπλήσσομαι! Ας μην εκπλήσσομαι και ας μην επιδίδεται στην κατασκευή και διάδοση ψευδών και κατασκευασμένων ειδήσεων. Δηλαδή να μην πετάει ρουμποστίνες. Θα τις φάει στη μούρη του.

♦♦♦

Πανεξήπνο ...ευφύεστατο

(Το αλίενσα από την εφημερίδα των Θεοδω-ριαντών ΟΡΕΙΝΗ)

«Στους Γερμανούς εκχωρήθηκε με μνημονιακή διάταξη το πρόγραμμα ΗΛΙΟΣ. Με τη φόρα που έχουν πάρει, όχι μόνο τις ελιές θα μας βάλουν να ξεριζώσουμε, αλλά βλέπω και τις πρατίνες της Κω-στηλάτας να κυκλοφορούν με φορητά φωτοβολ-ταϊκά στην πλάτη».

♦♦♦

Μια εξήγηση. Η στήλη αυτή Αγναντίτικα - Τζουμερκιώτικα απαρχής έχει κάνει μια εξήγηση. Όλα τα δέχεται. Πληροφορίες, κριτική, κρίσεις, κατακρίσεις και απαντήσεις. Ένα μόνο δεν δέχεται. Απειλές. Θα γράφω όταν, οπότε και όπως θέλω και μπορώ. Τελεία και παύλα. Τώρα ποιος/ποια απειλίες: Διάφορα υποπόδια και ορ-γανέτα. Ανάξια λόγου...

♦♦♦

Μια καλή είδηση. Επιτέλους το Δασικό χωριό παραχωρήθηκε στο Δήμο.

Αριθμ. απόφασης 72/2012

Το Δημοτικό Συμβούλιο

Α π ο φ α σ ί ε ι ο μ ό φ ω ν α

Α. Αποδέχεται την παραχώρηση του Δασικού Χωριού (Κέδρος) Καταρράκτη Κεντρικών Τζου-μέρκων σύμφωνα με την με αριθμ. 1173/4-4-2012 απόφαση της Γ.Γ.Α.Δ. Ηπείρου- Δυτ. Μακεδονίας.

Β. Εξουσιοδοτείται ο Δήμαρχος για την υπογρα-φή της σύμβασης παραχώρησης κατά χρήση του Δασικού Χωριού στον Δήμο Κεντρικών Τζουμέρ-κων και να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες (έκδοση εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης,

Γράφει ο
Χρίστος Α. Τούμπουρος

προκαταβολή μισθώματος και έκδο-ση πυρασφαλιστηρίου) προκειμένου να υπογραφεί η παραπάνω σύμβαση.

♦♦♦

Απόσπασμα από το ΠΡΑΚΤΙΚΟ 4/2012 συνεδριάσεως του ΔΣ του Δήμου Κεντρικών Τζουμέρκων

Αριθμ. Απόφασης 44/2012 Επί αιτή-ματος παραχώρησης από το Δήμο χώ-ρου για να στεγαστούν οι υπηρεσίες του Πάρκου Τζουμέρκων.

Στο Βουργαρέλι, σήμερα την 28/02/2012, ημέρα Τρίτη και ώρα 13.00 μ.μ. το Δημοτικό Συμβούλιο συνήλθε σε τακτική συνεδρίαση στο Δημοτικό κατά-στημα, ύστερα από την με αριθμ. πρωτ. 2172 /21-02-2012 πρόσκληση του

Ο Δ.Σ. κ. Δημήτριος Κανής αφού πήρε το λόγο είπε:

«Πρόκειται για φορέα που δεν έχει σχέση με την αυτοδιοίκηση. Ως εκ τούτου λοιπόν δεν μπορεί να συστεγασθεί στο κτήριο του Δήμου, υπάρχουν πολλά και άριστα κτήρια στα χωριά των Τζουμέρ-κων και άνετα μπορούν να στεγασθούν. Ο χώρος του Δήμου μας είναι άλλωστε περιορισμένος δεν έχω κανένα πρόβλημα με τους ανθρώπους που θα απασχολήσει ο Φορέας.

Πέραν τούτου η περιοχή μας ακόμη Το Πάρκο Τζουμέρκων δεν το δέχεται ευχάριστα».

Το Δημοτικό Συμβούλιο «παρήκουσε» και καλά έκανε και παρεχώρησε τον αιτούμενο χώρο προ-κειμένου να στεγαστούν υπηρεσίες του ΠΑΡΚΟΥ Τζουμέρκων.

Τώρα, αν «η περιοχή μας ακόμη Το Πάρκο Τζου-μέρκων δεν το δέχεται ευχάριστα»-όπως γνωμο-δότησε ο κ. Κανής, Δημοτικός σύμβουλος- καλά θα κάνει να ενεργήσει για να αποδεχτούν οι κάτοικοι τη λειτουργία του. Τα Τζουμέρκα το έχουν ανάγκη. Τα υπόλοιπα είναι ...φούμαρα.

♦♦♦

Μια εξήγηση. Αυτή την εφημερίδα που είχα την τιμή να συμμετέχω ουσιαστικά από την αρχή της έκδοσής της, την αγάπησα και προσπάθησα να δώσω ό,τι καλύτερο μπορούσα.

Ήρθε πια ο καιρός να αποσυρθώ... Έτσι, στην ουσία, αρθρογραφώ για τελευταία φορά. Από τούδε και στο εξής δεν θα γράφω συστηματικά. Μόνο κανένα κοινωνικό γεγονός ή για τη μνήμη κάποιου/ας, χωριανού/ής μας.

Εύχομαι καλή συνέχεια και κυρίως εύχομαι την υπόθεση της Αδελφότητας και της εφημερίδας να την πάρουν στα χέρια τους οι νέοι μας.

Ευχαριστώ θερμά όσους/ες με βοήθησαν στο έργο αυτό.

Από το φωτογραφικό μας αρχείο

Αγναντα 1948. Ο Δημήτρης Σιαπάτης, δάσκαλος του Δημοτι-κού Σχολείου Αγνάντων με τους/τις μαθητές/τριές του.

Σοφία Μπατατσούζα, και οι αδελφές Σπυριδούλα Κολαφάκη και Μαρίνα Μπάζου

Η πλατεία του χωριού τότε (1960)

Η πλατεία του χωριού τώρα (2011)

Πόσοι/ες μεγάλωσαν σ' αυτό το σπίτι; Πόσοι/ες φιλοξενήθη-καν σ' αυτό το σπίτι; Απαιτός ο αριθμός, δύσκολη η απάντη-ση. Αγά η μνήμη του μάγκα Γιώργου και της καρά Σοφίας

ΑΓΝΑΝΤΑ πανηγύρι. Μπορούσε στο χωριό ο Κώστας Αγνάντης, τον γράφει ο Μιχάλης Τούμπουρος

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ...ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ

«Και συ τέκνον Βρούτε;»

Σχολικό έτος 1962-1963, έκτη τάξη, στη μικρή, μεσαία αϊθουσα του ορόφου του Γυμνασίου Αγνάντων. Σάββατο, πρώτη ώρα, στο δίωρο μάθημα των Νέων Ελληνικών με το Χρήστο τον Μπουνιάκο.

Από το προηγούμενο μάθημα μας είχε αναθέσει ν' αποστηθίσουμε κάποιο μικρό ποίημα τριών ή τεσσάρων στροφών από τα Νεοελληνικά Ανagnώσματα της ΣΤ' τάξης.

Μετά το «καλημέρα» και το «καθίστε» άρχισε να μας εξετάζει.

-Ορίστε, το πρώτο θρανίο!

Οι τρεις συμμαθήτριες μας του πρώτου θρανίου σηκώθηκαν και όρθιες μπροστά από τον πίνακα άρχισαν μία-μία ν' απαγγέλλουν τους στίχους του ποιήματος.

Ακοούθησαν οι μαθητές των επόμενων θρανίων, όποτε κάποιος απ' αυτούς, που δεν είχε αποστηθίσει όσωτά το ποίημα, έκαμε ένα φροστικό λάθος, μπερδέψε τα λόγια του και απαγγείλει μια απρόσμενη λέξη, που προκάλεσε τα γέλια ολόκληρης της τάξης,ακόμα και την ίδιου του καθηγητή μας.

Ο πρώτος απ' τους επόμενους τρεις, που σηκώθηκαν, μόλις άρχισε την απαγγελία, βλέποντας την τάξη να γελά ακόμα, ξεσπάει σ' ένα δυνατό γέλιο, το οποίο ξεσάκωσε πάνω ολόκληρη την αϊθουσα.

-Ο επόμενος, λέει αμέσως ο Μπουνιάκος.

Ξεκινάει ο επόμενος. Το ίδιο επαναλαμβάνεται και μ' αυτόν, αλλά και με τον μεθεπόμενο.

-Καθίστε κάτω. Το επόμενο θρανίο!

Ολόκληρη η τάξη γελάει σιωπηλά απ' τη μια άκρη στην άλλη. Οι επτά μαθήτριες, που κάθονταν στα πρώτα θρανία, σκύβουν τα πρόσωπα τους και βάζουν μπροστά απ' το στόμα τους τα χέρια τους προσπαθώντας έτσι να κρύψουν τα γέλια τους, ενώ πιο πίσω οι μαθητές κρυβόταν γελάοντας ο ένας πίσω απ' τον άλλο. Ένα ασυνκράτητο γέλιο, νευρώκο, νυχτικό και βουβό με κάποιες ανά διαστήματα εκρήξεις επικρατεί στην

τάξη.

Η ίδια ιστορία επαναλαμβάνεται και με τους τρεις επόμενους. Κανένας πλόν δεν είναι σε θέση ν' απαγγείλει το ποίημα μέσα σ' αυτή την ατμόσφαιρα. Ακόμα κι οι πιο ψύχραιμοι υποκύπτουν και ξεσπούν άθελά τους σε ασυνκράτητα γέλια.

- Καθίστε. Το επόμενο θρανίο, ο Μπουνιάκος.

Έτσι, αφού συνεχίστηκε η ίδια ιστορία με μερικά ακόμα θρανία από τα δεκατέσσερα, που είχε η τάξη μας, ήρθε και η σειρά μου.

Καθόμουν στο τελευταίο θρανίο της πτέρυγας προς τα παράθυρα, απέναντι ακριβώς απ' την έδρα, με τους Δημή-

Άγναντα 1961 ή 1962. Όρθιοι από αριστερά: Πανταζής Τούμπουρος, Γιάννης Κατσικογιώργος, Δημήτρης Τούμπουρος. Καθιστοί από αριστερά: Χρήστος Σκανδάλης, Γιώργος Νίκος και Γιώργος Τσίτσας

τρη Τούμπουρο και Δημήτρη Φράγκο.

Σηκωθήκαμε και οι τρεις στον πίνακα.

Η τάξη συνεχίζει, οι συμμαθητές μου, όπως ήταν φυσικό, δεν άντεξαν κι ο Μπουνιάκος:

-Ο άλλος.

Γνωρίζα άριστα το ποίημα κι άρχισα να το απαγγέλλω αμέσως. Δεν είχα καν συμπληρώσει δυο-τρεις στίχους και η ματιά μου γύρισε στην τάξη. Δεν κρατήθηκαν και ξεσπάει κι εγώ σ' ένα νυχτικό γέλιο πίσω απ' την παλάμη μου και τα σφικτοκλεισμένα μου χείλη.

«Και συ τέκνον, Βρούτε;», μου κάνει ο Μπουνιάκος.

Διέκρινα κάποιο παράπονο στα μάτια του και μονομιάς συνήλθα. Σταμάτησα απότομα τα γέλια και ξαφνικά ένιωσα ένοχος.

-Καθίστε. Το επόμενο θρανίο.

Οι σχέσεις μου με τον Μπουνιάκο ήταν άριστες. Ήμουν απ' τους καλύτερους μαθητές στα μαθήματα του κι ιδιαίτερα στη μετάφραση κι επεξεργασία αρχαίων θεμάτων. (Προετοιμαζόμουν δηλώστε για τη Φιλοσοφική και Νομική του Πανεπιστημίου, αλλά οικογενειακοί λόγοι με οδήγησαν τελικά στην Παιδαγωγική Ακαδημία). Φροντίζα πάντοτε να είμαι διαβασμένος στα μαθήματα μου, φρόνιμος και υπάκουος στην τάξη, ανταποδίδοντας έτσι την ευγνωμοσύνη του προς το πρόσωπό μου.

Εξ' αλλού είχα καθιερωθεί πλόν ως ο «αναγνώστης» της τάξης. Κάθε φορά απαντούσε περιληπτικά στις ερωτήσεις, που του απευθύνανε στην τάξη, είτε αυτές ήταν από το μάθημα είτε εκτός μαθήματος και συμπλήρωνε:

-Αύριο θα σας φέρω μία μελέτη επί του θέματος.

Διέθετε στο σπίτι του πλούσια βιβλιοθήκη και την άλλη μέρα έμπαινε στην αϊθουσα με τα βιβλία που μας είχε υποσχεθεί. Μου όριζε τα αποσπάσματα, που έπρεπε να διαβάσω κι άρχιζα την ανάγνωση όρθιος μπροστά απ' την έδρα, ενώ ο ίδιος, που σπάνια καθόταν σ' αυτή, πληγαινοερχόταν μπροστά απ' τον πίνακα ή ανάμεσα απ' τα θρανία, όπως το συνήθιζε.

Έτσι, λοιπόν, αφού εξέτασε όλους τους μαθητές και η τάξη είχε πλόν ηρεμήσει, πριν ξεκινήσει η διδασκαλία του νέου μαθήματος:

-Αυτό θα ήπαιθε σοβαρά υπ' όψη στη βαθμολογία σας! Φυσικά και δεν ελήφθη. Ο χαρακτήρας του Χρήστου του Μπουνιάκου ποτέ δε θα του το επέτρεπε.

Γιάννης Κατσικογιώργος
Συνταξιούχος Δάσκαλος
katsikogiorgos.webnode.com

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗ ΘΑΝΑΤΗ ΤΑΤΣΗ

Αγαπητέ Θανάση

Μέσα στην χριστουγεννιάτικη ατμόσφαιρα και στην ελάτινη μοσχοβολία, στην οποία ζούσαμε και περιμέναμε την εκπονή του 2011 και τον ερχομό του 2012, εκείνο που δε φανταζόμασταν ότι μπορούσαμε ν' ακούσουμε, ήταν η θλιβερή είδηση του θανάτου σου.

Σαν χθες ..., πριν από οκτώ περίπου χρόνια, κάπου στα Γιάννενα συναντηθήκαμε εντελώς τυχαία. Σε θυμόμουν;...δε σε θυμόμουν; Εσύ με γνώριζες. Με την καλή μέρα και μόνο νόμιζα ότι σε ήξερα χρόνια. Πρόσχαρος, ευδιάθετος, ακούρατος, ευχάριστος ... είπαμε πολλά.

Αποχωρώντας από τη συνάντησή, δεν έφυγα όμως ίδια όπως πριν, έφυγα πιο πλούσια σε αισθήματα, διαπίστωση ότι και τα Άγναντα έχουν όμορφες ψυχές και ως μου έμοιαζαν, πιο σκληροί, πιο κακοτράχαλοι σαν τα βουνά μας. Από κείνη την ημέρα ένιωθα ότι είχα έναν ακόμη παραπάνω φίλο. Σε ένιωθα και σένα και την αξιόλογη γυναίκα σου Ντίνα, δικούς μου ανθρώπους.

...από κείνη λοιπόν τη στιγμή άρχισε η γνωριμία μας Θανάση. Κάθε φορά που σε έβρισκα είχαμε και κάτι να πούμε. Ήσουν μερακλής σε όλα, ήξερες πάρα πολλά πράγματα, «αποπάνσαν», απ' όλα θα 'λεγε κανείς. Σε συμβουλευόμουν για πάρα πολλά θέματα και ευχάριστα και με διάθεση με συμβούλευες με το παραπάνω. Οι οικογενειακές μας συνάξεις με την παρουσία σου αποκοτούσαν άλλο νόημα. Χιούμορ...γέλιο...πλάκες... γεμάτες γλυκιά οικογενειακή θαλωρή και ζεστασιά.

Σαν κεραυνός εν αιθρία, χτύπησε το τηλέφωνο κάποιο απόγευμα του Ιουνίου στο σπίτι μου και με ανήσυχη φωνή, μου είπες ότι την επόμενη θα πήγαίνες στο νοσοκομείο για εξετάσεις. Δεν ήσουν ο Θανάσης που ήξερα...ήταν άλλος Θανάσης...

Μπορούσε κανείς να σκεφτεί απλά ότι θα ήταν μια απλή εξέταση. Αυτό προσάθησα να κάνω κι εγώ. Αλλά δε μού 'βγαине, κάτι μού 'λεγε μέσα μου ότι κάτι χειρότερο θ' ακούσω. Δεν ξέρω τι ήταν αυτό, από πού πήγαζε. Και πράγματι, το άσχημο ένστικτο βγήκε αληθινό.

Σε λίγες μέρες...Θανάση... άρχισες αθόρυβα και χωρίς τυμπανοκρουσίες να διακοίνεις επάξια τον ανθρώπινο πόνο στην πιο οδυνηρή του ένταση. Υπήρξες αναφιλόβλα μια ολόλευκη λαμπάδα που πυρπολήθηκε από τον κεραυνό της Αγάπης του Χρήστου και καίονμε έλωσε εξολοκλήρου σκορπίζοντας το φως της ελπίδας σε χιλιάδες ταλαιπωρημένους συνανθρώπου σου. Υπήρξες σε όλη σου τη ζωή ένας αληθινός βράχος σε όλα τα δύσκολα και συνειδητό μέλος της ανθρώπινης κοινωνίας. Τέλειος οικογενειάρχης, στυλοβάτης

σύζυγος και πραγματικός πατέρας των δυο γιών σου. Καλούςρατος, ακούρατος, ακαταπρόσητος μοναδικός ανεπανάληπτος και γεμάτος αγάπη και ενδιαφέρον για κάθε έργο που θα ωφελούσε τους συνανθρώπους σου. Σε χαρακτήριζε η σεμνότητα, η ευπρέπεια και η ειλικρίνεια.

Όμως τώρα έφυγες για πάντα από κοντά μας, γιατί έτσι θέλησε ΕΚΕΙΝΟΣ που όριζει τη ζωή και το θάνατο. Άγωνες και ανεξιχνίαστες είναι οι βουλές του Υψίστου. «Τις ένγω νουν Κυρίου;» Κανένας θνητός δεν είναι σε θέση να γνωρίζει τα σχέδια και τις σκοπιμότητες του Θεού. Ελέω Θεού ζούμε όλοι.

Χρόος βαρύ και καθήκον δύσκολο, οδήγησε τα βήματά μας στην εκκλησία της Περιβλήπου Ιωαννίνων με την εκπονή του χρόνου στις 31 Δεκεμβρίου του 2011 στις 11.00 το πρωί.

Μέχρι και η φύση συνηγορούσε στη θλίψη μας...μελαγχολική, βαριά, πένθιμη.

Πλήθος κόσμου στέκεται μπροστά στο «όντως φοβερότατο το του θανάτου μυστήριο». Γιατί όπου ο πόνος είναι βαθύς, εκεί τα λόγια είναι περριτά. Εκεί αρμόζει η σιωπή και η προσευχή. Τα λόγια τέτοιες στιγμές είναι φτωχά.

Ο δρόμος που πορεύτηκες, είναι ο δρόμος που θα σε οδήγει στο φως, στη χαρά και στη δόξα Αυτό διαβεβαιώνεται στα λόγια του Αγίου Ιωάννη του Θεολόγου «Μακάριοι οι εν Κυρίω αποθνήσκοντες».

Άφησες «τον παρόντα και ουχ εστώτα κόσμον» και μετέβηκες στον «νοούμενον και μένοντα, τον πάσης ελευθερον ταρχή» που θα αναστηθεί και πάλι, με την τελική σάλπιγγα, την ημέρα εκείνη της αναστάσεως των νεκρών.

Η γήινη απουσία σου είναι ένα πεισώδιο στην αιωνιότητα της ζωής. Για μας η έλλειψη σου θα είναι αισθητή και οδυνηρή. Πιστεύουμε όμως ότι θα βρίσκεσαι στη χώρα των ζώντων μαζί με τους αγαλούς.

Προσευχόμαστε στον Κύριο, τον Νικήτη του θανάτου, να παρηγορήσει τη μητέρα σου, την αξιόλογη γυναίκα σου, του δυο λεβέντες γιους σου και όλους τους οικείους σου και η μνήμη σου να είναι αιώνια.

Ότι και να πούμε δεν μπορεί να περιγράψει την αγάπη που σου είχαμε και που θα εξακολουθούμε να σου έχουμε, γιατί συνεχίζεις να ζεις μαζί μας, μέσα στις καρδιές μας που πυρπολήθηκε από τον κεραυνό της Αγάπης του Χρήστου και καίονμε έλωσε εξολοκλήρου σκορπίζοντας το φως της ελπίδας σε χιλιάδες ταλαιπωρημένους συνανθρώπου σου. Υπήρξες σε όλη σου τη ζωή ένας αληθινός βράχος σε όλα τα δύσκολα και συνειδητό μέλος της ανθρώπινης κοινωνίας. Τέλειος οικογενειάρχης, στυλοβάτης

Είχομαι τα λίγα αυτά λόγια μουνα αποβούν μυρίπνοα άνθη και εαρπία ροδοπέταλα στην ιερή σου μνήμη αλησμόνητε Θανάση!!!! Αιώνια σου η μνήμη!!!

Αλεξία Μπόμπολη Τσάμματα

ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΑΡΑΧΩΕΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ 2012

Συνέχεια από τη σελίδα 6

μία ένωση συναισθημάτων και ιστοριών με κοινές εικόνες και αισθήσεις που συνδέουν τους λαούς που βρέχονται απ'αυτήν. Το Μουσικό ταξίδι στη Μεσόγειο δεν είναι μια εθνική παράσταση. Είναι ένα εγχειρίδιο όπου θα καταγράφονται λιτά τα ανθρώπινα συναισθήματα, με πλάισιο τη πιο θερμή θάλασσα του κόσμου. Στα νερά της υπερδουάντης γλυκά ο παραγμός των fados, οι καμμοί των τσιγγάνων της Ισπανίας, η νοσταλγία των γκερεκάνικων τραγουδιών της Κάτω Ιταλίας, το κέφι των Ναπολιτάνων, η λαχτάρα της Κορσικής, τα πάθη των Βαλκανίων-τα Βαλκάνια, το σταυροδρόμι της Μεσογείου, με επίκεντρο την πατρίδα μας. Νησιά που χορεύουν σαν τα κύματα της θάλασσας και στε-

ριές...

Στεριές σκληροτράχηλες με σεβντάδες.

«Αχ, μικρή φεγγαροπρόσωπη, του ήλιου θυγατέρα
Συ μ'έκανες κι αρνήθηκε και μάνα και πατέρα

Σύρε να πεις της μάνας σου να κάνει κι άλλη γέννα
Να κάψει κι αλλωνών καρδιάς, πώς έκαψε κι εμένα»

(Κάτι ήξερε ο Αλή-Πασάς και έφερε μουσικούς από την Πόλη!)

ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ 21:00
ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

Θέλουμε να ευχαριστήσουμε τους μοναδικούς μας χορηγούς, τα παιδιά της Σκούπας, που για

δύτερη συνεχόμενη χρονιά, διαθέτουν τα έσοδα(περίπου 1300 Ε) από τα Πάθη του Χρήστου την Μεγάλη Παρασκευή για τη λειτουργία του θεάτρου.

Η ομάδα των παιδιών- 5 έως 70 ετών- απαρτίζονται από τους Κώστα Τσιάπαλη, Παναγιώτη Τσιάπαλη, Γιώργο Λιαπάτη, Ανδρέα Γκιζέρη, Ελευθερία Γκιζέρη, Αθανάσιο Νάκο, Λευτέρη Νάκο, Λευτεράκη Νάκο, Κωστάκη Νάκο, Δημητρώλα Νάκου, Αλέκο Παπαϊωάννου, Δημήτρη Παπαϊωάννου, Γιωργάκη Παπαϊωάννου, Αριστοτέλη Λογοθέτη και Ανδρέα Ζιανίκα.

Καλό καλοκαίρι και Καλή ανάπτυξη στο χωριό

Με φιλικούς χαιρετισμούς,
Ρίτα Μυστακοπούλου-Νάστου

Ήθελε, ήλει, να χαιρετίσει τους πεθαμένους! Καλά να πάθει...

Βρισκόμαστε στα τέλη της δεκαετίας του 1980. Το χωριό σε φθίνουσα πληθυσμιακή πορεία, διατηρούσε όμως ακέραια τα ήθη και τα έθιμά του και εφαρμόζε απόλυτα όλες τις τυπικότητες. Ιδιαίτερα κατά τις εθνικές επετείους. Εκκλησιασμός, δοξολογία, ο πανηγυρικός της ημέρας, κατάθεση στεφάνων από τις αρχές στο μνημείο των πεσόντων, εθνικοί χοροί κτλ.

Φωτο Κώστας Μανουσιάνος

Τα δάφνινα στεφάνια-δείγμα τιμής και ευγνωμοσύνης για τους πεσόντες- τα φτιάχνανε μόνοι τους, όσοι τα κατέθεταν. Πρώτη ύλη υπήρχε. Ήταν το δέντρο, η Δάφνη στο νεκροταφείο της Παναγίας στα παλιάμπελα. Αν οι απαιτήσεις ήταν μεγάλες, δάφνη έπαιρναν και από την Πλατανούσσα.

Παραμονή, Ροιπόν, 25^{ος} Μαρτίου. Απόγευμα. Όλα καλά για τον αστυνόμο Αγνάντων. Έκλεισε τα βιβλία και τα δεφτέρια του. Του

έμεινε μόνο το στεφάνι. «Να πάω στο νεκροταφείο, να κόψω δάφνη», μονολόγησε. Και ξεκίνησε. Καθώς περνούσε μπροστά από το καφενείο του μπάρμπα Μήτσο, μια παρέα που έπινε τον καφέ τους, τον φώναξε.

- Έλα, κυρ Αστυνόμο, έλα, να σε κεράσουμε το καφεδάκι σου. Δεν έλεγε ποτέ του, όχι. «Ας πω κι άλλον έναν καφέ», μονολόγησε. «Ο άλλος που μου τον κέρασαν στον πέρα μαχαλά, δεν έπιασε. Δεν μου τον κέρασαν με την καρδιά τους. Τους ξέρω εγώ».

- Έρχομαι, έρχομαι. Έναν διπλό κυρ Μήτσο, ήταν η απάντησή του.

Πες ο ένας, πες ο άλλος, ήρθαν κι άλλοι, μεγάλωσε η παρέα, ο καφές έγινε τσίπουρο, το τσίπουρο τσίπουρα. Μονάδες, δεκάδες. Πόσα τσίπουρα; Τόσα...

Η ώρα πήγε δώδεκα παρά. Τότε τον κυρ Αστυνόμο τον τσίμπησαν σεροέγκια. Πετάχτηκε επάνω.

- Φεύγω, φεύγω. Κύριοι έχω δουλειά. Αύριο καταθέτω στεφάνι.

Δεν πρόλαβε να τελειώσει και βρισκόταν ήδη στη στρόφι του Χαλκιά.

Κοντανασάινοντας έφτασε και στο νεκροταφείο. Έκοψε, όση δάφνη ήθελε, τι έκοψε, πεθέκωσε με τις κερούκλες του το δέντρο. Στοιβάξε το ένα πάνω στο άλλο τα κομμένα λάφυρά του και τα έδεσε με ένα σκοινί που θυμήθηκε πως είχε στη μέσα τσέπη του σακακιού του. Άρχισε η διαδικασία της επιστροφής.

Στην πόρτα του νεκροταφείου κοντοστάθηκε. Ίσως το θάρρος που είχε αποκτήσει λόγω επαγγέλματος (φρουρός του νόμου), ίσως η σούρα λόγω αμέτρητης ποσότητας κατανάληψης τσίπουρου, θέλησε να κάνει και πλάκα με τους πεθαμένους.

Με δυνατή φωνή τους αποχαίρειτσε

- ΚΑΛΗΝΥΧΤΑ ΣΕ ΟΛΟΥΣ

Τότε ακούστηκε η φωνή από κάποιο μνήμα.

- Καληνύχτα και κλείς τ'ν πόρτα.

Το πώς γύρισε στο χωριό ο Αστυνόμος είναι άλλη ιστορία. Αεροπλάνο. Εξατμίστηκε το τσίπουρο ή μάλλον λειτούργησε ως αναβολικό για την ταχύτητά του. Οι παλιοί θα έλεγαν πως «είχε βάψει νέφτι στον κ... του».

Όσοι τον είδαν, δεν τον αναγνώρισαν. Οι γνωρίζοντες τα πράγματα, κατάλαβαν.

Ήταν η Σταυρούλα. Κοιμόταν σε κάποιο μνήμα.

Χρίστος Α. Τούμπουρας

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΑ ΑΓΝΑΝΤΑ

Συνέντευξη από τη σελίδα 5

σοκολατάνια κλπ.

Ο Μιχάλης Τούμπουρας, δικολάβος, μαζί με τον Ειρηνοδίκη τραγουδούσαν όταν έρχονταν στο κέφι: «πουλάκι που 'χα κι έχασα απ' την αναμνησιά μου...».

Το Φεβρουάριο του 1941 στρατεύθηκε στο Αίγιο ως αγύμναστος. Τον Απρίλιο ξαναγύρισε στα Άγναντα, όταν μας κατέλαβαν οι Γερμανοί. Μέχρι το 1945 δεν γίνονταν μαθήματα, γιατί το σχολείο είχε καεί. Κάθε και το αρχείο του σχολείου. Δύο καθηγητά υπέγραφαν βεβαιώσεις για αποδεικτικά σπουδών των μαθητών, τους οποίους γνωρίζαν.

Το σχολείο είχε δύο πατώματα. Οι μαθητά ήταν πολύ επιμελείς και φρονίμοι. Φυμάται που πηγαίναμε εκδρομές στον Αγ. Κωνσταντίνο. Στην Α' Γυμνασίον είχα μαθητή τον Χρήστο Ζολώτα, συνταξιούχο Θεολόγο σήμερα. Η ζωή ήταν καλή στα Άγναντα, οι άνθρωποι ήταν κα-

λοί. Ένας αγροφύλακας μου χάρισε μια ωραία κλίτσα που την έφκιασε ο ίδιος. Την κλίτσα αυτή την έχω ακόμη.

Εκείνη την εποχή υπηρετούσαμε στο Γυμνάσιο οι εξής: Σιουμάλας, Φιλόλογος (Γυμνασιάρχης)

Χρήστος Φαρδέλας, Θεολόγος Κων. Χρηστίδης, Φιλόλογος Γ. Παπαγεωργίου, Φιλόλογος Γ. Χρηστάρας, Μαθηματικός Γ. Πριόβολος, Φυσικός.

Πριν μερικά χρόνια έκαμα μια εκδρομή στα Άγναντα. Είδα το χωριό, μαθητές μου, που με χαιρέτησαν εγκαρδώς. Πέρασα και από το μαγαζί του Κώστα Μπαλατσούκα, το οποίο το διατηρούσε ακόμη, είδα τον Κώστα και τη γυναίκα του, τη Σοφία.

Τέλος ήθελα να πω ότι από τα Άγναντα έχω ευχαρίστες αναμνήσεις και πάντα τα θυμάμαι με νοσταλγία.

Χρίστος Α. Τούμπουρας

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΦΟΙΤΗΣΑΝΤΩΝ ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ - ΛΥΚΕΙΟ ΑΓΝΑΝΤΩΝ

ΕΔΡΑ: ΑΓΝΑΝΤΑ ΑΡΤΑΣ

Αριθ. Πρωτ.: 4

ΠΡΟΣ

τα μέλη της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής Έδρες τους

ΘΕΜΑ: Προώθηση Ενημερωτικού υλικού
Σχετική η με αριθ. 1 / 5-3-2012 επιστολή

Άγναντα, 22 Μαρτίου 2012

Αγαπητοί συμμαθητές και συνεργάτες, σε συνέχεια της πιο πάνω επιστολής μου, σας εσωκλείω δύο (2) ενημερωτικές επιστολές που απευθύνονται, κατά περίπτωση, στους φοιτησάντες στο Γυμνάσιο - Λύκειο Αγνάντων και στους διδάξαντες και διδάσκοντες καθηγητές σ' αυτό.

Θα σας παρακαλέσω θερμά, μετά από φωτοτυπική αναπαραγωγή, οι επιστολές αυτές μαζί με τις αντίστοιχες αιτήσεις εγγραφής να πρωθυθούν, το συντομότερο και με κάθε πρόσφορο μέσο (προσωπική επίδοση, ταχυδρομικά, Fax, e-mail κ.λ.π.), σε όσους περισσότερους είναι εφικτό μαθητές (τέως - πρώην) του Γυμνασίου - Λυκείου Αγνάντων, καθώς και στους καθηγητές που έχουν διδάξει ή διδάσκουν στο Γυμνάσιο - Λύκειο Αγνάντων και δεν υπήρξαν μαθητές αυτού.

Για τα ιδρυτικά μέλη του Συνδέσμου μας δεν απαιτείται αίτηση και δικαίωμα εγγραφής, (είναι ήδη εγγεγραμμένα από την Ιδρυτική Συνέλευση του 2011), παρά μόνον ετήσια συνδρομή του 2012.

Θα πρέπει να καταβάλουμε από κοινού προσπάθεια ώστε να λάβουν γνώση για την ύπαρξη του Σωματείου μας και για τις πρώτες εκδηλώσεις του όλοι, εάν είναι δυνατόν, οι φοιτησάντες στο Γυμνάσιο - Λύκειο Αγνάντων.

Για τη συνεισφορά σας αυτή στην κοινή προσπάθειά μας, σας ευχαριστώ.

Με πατριωτικά και φιλικά αισθήματα
Αθανάσιος Γ. Μπαζούκας

Τηλέφ. για επικοινωνία: 26510 32996,
6932997380

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΦΟΙΤΗΣΑΝΤΩΝ ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ - ΛΥΚΕΙΟ ΑΓΝΑΝΤΩΝ

ΕΔΡΑ: ΑΓΝΑΝΤΑ ΑΡΤΑΣ

Αριθ. Πρωτ.: 2

ΠΡΟΣ

τους φοιτησάντες στο Γυμνάσιο - Λύκειο Αγνάντων

Άγναντα, 16 Μαρτίου 2012

Ενημερωτική Επιστολή

Αγαπητή μας συμμαθήτρια

Αγαπητέ μας συμμαθητή

Θα θέλαμε καταρχάς να σας ενημερώσουμε ότι εγκρίθηκαν από το Πρωτοδικείο Άρτας (200/28-9-2011 απόφαση) η αίτηση ίδρυσης του «Συνδέσμου Φοιτησάντων στο Γυμνάσιο - Λύκειο Αγνάντων» και το Καταστατικό του Σωματείου μας.

Σας πληροφορούμε ακόμη ότι η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή αποφάσισε η Αρχαιρεσιακή Γενική Συνέλευση να πραγματοποιηθεί στις 11 Αυγούστου 2012, στις 10.00 π.μ., στην αίθουσα εκδηλώσεων του Γυμνασίου - Λυκείου Αγνάντων (Δάφνη). Θα ακολουθήσει συνεστίωση όπως κάθε χρόνο. Το δικαίωμα εγγραφής των μελών στον Σύνδεσμο ορίστηκε στα πέντε (5) ευρώ και η ετήσια συνδρομή στα δέκα (10) ευρώ, (συνολικά 15 ευρώ).

Αγαπητοί συμμαθητές,

πιστεύουμε ακράδαντα ότι η ίδρυση του Συνδέσμου έχει και λόγο και ρόλο. Πάνω απ' όλα θα αποτελέσει τη συνέχεια, στη συνείδηση μας, του Γυμνασίου - Λυκείου Αγνάντων, της πνευματικής κοινότητας όλων μας. Οι αξίες που μας δίδαξε έχουν θέση στον κοινωνικό μας βίο, ιδίως σε μια περίοδο στην οποία «η Εθιάδα μας πηλκώνει».

Είναι αυτονόητο ότι ο Σύνδεσμος δε θα είναι μόνον ο πόθος έλξης όλων όσοι φοιτήσαν στο Γυμνάσιο-Λύκειο Αγνάντων, ο συνεκτικός ιστός. Θα προσπαθήσουμε ταυτόχρονα να αποτελέσει την αφετηρία πολυήμερης δράσης, σε συνεργασία με όλους τους φορείς (Αδελφότητες, Σύλλογοι, Ι.Λ.Ε.Τ., Δήμοι κ.λ.π.), χωρίς να εγκλωβιστούμε στον συναισθηματικό αναστοχασμό. Θα καταβάλουμε από κοινού προσπάθεια ώστε να απελευθερώσουμε σχολιάζουσες δυνάμεις, επιστημονικό και πνευματικό δυναμικό, που θα συμβάλουν στη μελέτη και ανάπτυξη της προσφοράς του Γυμνασίου - Λυκείου Αγνάντων και, ευρύτερα, της ιδιαιτερότητας του πολιτισμού των Τζουμέρκων.

Είχα λέγαμε ότι η μελέτη του τοπικού πολιτισμού, από την οπτική γωνία του «γυμνασίου», με βιωματικό και επιστημονικό τρόπο, θα αποτελέσει έναν τρόπο αντίστασης στη λήθη, στην αλόγιστη ανάπτυξη που απειλεί τη φυσιογνωμία της τοπικής κοινωνίας και στην ισοπεδωτική παγκοσμιοποίηση.

Καλή αντάμωση στην Άγναντα!

Με φιλικούς και πατριωτικούς χαιρετισμούς
Η Διοικούσα Επιτροπή

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΦΟΙΤΗΣΑΝΤΩΝ ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ - ΛΥΚΕΙΟ ΑΓΝΑΝΤΩΝ

ΕΔΡΑ: ΑΓΝΑΝΤΑ ΑΡΤΑΣ

Αριθ. Πρωτ.: 3

ΠΡΟΣ

τους διδάξαντες και διδάσκοντες καθηγητές στο Γυμνάσιο - Λύκειο Αγνάντων

Άγναντα, 18 Μαρτίου 2012

Ενημερωτική Επιστολή

Σεβαστή μας καθηγήτρια

Σεβαστέ μας καθηγητή

Θα θέλαμε να επικοινωνήσουμε ξανά μαζί σας για να σας ανακοινώσουμε την ίδρυση του «Συνδέσμου Φοιτησάντων στο Γυμνάσιο - Λύκειο Αγνάντων» και την έγκριση του Καταστατικού μας (Απόφαση 200/28-9-2011 Πρωτοδικείου Άρτας). Ο νεοσύστατος Σύνδεσμος δεν αποτελεί απλώς έναν σύλλογο αποφοίτων ενός γυμνασίου, που ίσως έλειπε στην περιοχή μας. Όσοι φοιτήσαμε στο Γυμνάσιο - Λύκειο Αγνάντων έχουμε την πεποίθηση ότι, με την ενέργειά μας αυτή, αφενός τιμούμε τον «πνευματικό φάρο» των Τζουμέρκων και αφετέρου ενώνουμε τις δυνάμεις μας για να προσφέρουμε στη γενέθλια γη, τα Τζουμέρκα. Θα προσπαθήσουμε να απελευθερώσουμε σχολιάζουσες επιστημονικές και πνευματικές δυνάμεις, ώστε να συμβάλουμε, κατά το δυνατόν, στη μελέτη και ανάπτυξη της προσφοράς του Γυμνασίου - Λυκείου Αγνάντων και, ευρύτερα, της ιδιαιτερότητας του πολιτισμού των Τζουμέρκων.

Δεν ξεχνάμε τη δική σας πολύτιμη συνει-

σφορά στο οικοδόμημα της μόρφωσης και της κοινωνικής μας σταδιοδρομίας, ιδιαίτερα σε δύσκολες περιόδους του παρελθόντος. Η θτεία σας στο Γυμνάσιο - Λύκειο Αγνάντων αναμφίβολα άφησε τα ίχνη της στην ψυχική μας και στην ψυχική σας.

Σας πληροφορούμε ακόμη ότι η Προσωρινή Διοικούσα Επιτροπή αποφάσισε η Αρχαιρεσιακή Γενική Συνέλευση να πραγματοποιηθεί στις 11 Αυγούστου 2012, στις 10.00 π.μ., στην αίθουσα εκδηλώσεων του Γυμνασίου - Λυκείου Αγνάντων. Όπως κάθε χρόνο, θα ακολουθήσει συνεστίωση.

Θα σας περιμένουμε στην Άγναντα με ιδιαίτερη χαρά.

Με εκτίμηση και σεβασμό
Η ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Τηλέφ. για επικοινωνία: 26510 32996,
6932997380 (Αθων. Μπαζούκας) 26850 51641,
6978496500 (Χρ. Βάγιας, ιερέας) 210 3826232,
6976687076 (Κων. Μαργώνης)

Αυτοί οι στίχοι του Σολωμού ταιριάζουν απόλυτα στα παιδιά που φωτίστηκαν από τον φάρο των Τζουμέρκων. Πέλαγος οι αντιδρότες της ζωής. Βράχος η θέληση των μαθητών του Γυμνασίου Αγνάντων. Με ακατάβλητη θέληση περιόρισαν το σκοτάδι της άγνοιας. Με αυτό το γνωστικό πάθος απ' τα βαθύπεδα ανέβηκαν στις κορυφές των Τζουμέρκων κι' είδαν φωτεινότερο και πλατύτερο τον κόσμο. Κι' ύστερα, με κολπωμένα τα πανιά ανοίχτηκαν στον ωκεανό της ζωής. Κι' έφτασαν στην Ιθάκη τους. Δεν είναι κενότυπες ωριολογικές εξάρσεις τα γραφόμενα, ούτε ανεδαφικά παινέματα. Όταν θέλεις και γνωρίζεις να αγωνίζεσαι ο ούρεος άνεμος της γνώσης οδηγεί πάντα, μέσα από θύελλες και δοκιμασίες, σε εύδια λιμάνια. Και κει ρίχνουν άγκυρα χωρίς να το ρίχνουν στη ραστώνη, γιατί έτσι σοφοί που είναι γνωρίζουν πως ο αγώνας της ζωής, όπως και της γνώσης είναι ατελείωτος.

Ανυποχώρητοι στις διακυμάνσεις και στους δαιδαλώδεις στροβιλισμούς της ζωής. Πάντα με σταθερό πιστεύω και ανεξάντλητο ψυχικό σθένος, στους πολύμοχθους και πολυμέτρωτους αγώνες της ζωής, προσπαθούσαν ν' απαλλαγούν από τον παγερό εναγκαλισμό της ένδειας και αυτοδύναμοι, αυτόνομοι και ελεύθεροι οι Αγναντίτες - Σουλιάτες γαρ - μεταστοιχείωναν τα ονειρικά οράματα σε πραγματικότητα. Στοχοποιούν τα όνειρά τους και παλεύουν ακατάπαυστα μέχρι να γίνει το θαύμα της μετάλλαξης. Γι' αυτό και παντού είναι παρόντες. Διακρίνονται στις τέχνες, επιστήμες, στην κοινωνία γενικότερα και παραμένουν πάντα υπάρετοι γεμάτες ανθρωπιά και καλοσύνη. Θαύμασα και χάρηκα με το έργο ενός εκλεκτού μαθητή μου που είναι διακεκριμένος πολιτικός μηχανικός αλλά και σεμνός πάντα δημιουργός. Έμεινα ενόος, χειροκροτώντας μυστικά το απλωμένο, με χάρη και χρώμα τουριστικό - παραθεριστικό κέντρο, στη Μεσογική Κέρκυρα. Το Εκκλησάκι

στη μνήμη του πατέρα του δείχνει την ευαισθησία και το ήθος του. Αυτό το ήθος που σπνίζει στις μέρες μας χαρακτηρίζει όλους τους απόφοιτους του Γυμνασίου Αγνάντων.

Έντονα με συγκίνησαν τηλεφωνήματα μαθητών μου από Γιάννενα, Αθήνα, Ζάκυνθο που με πόνο ψυχής με συλλήθησαν για τη μεγάλη συμφορά που μας χτύπησε, με το θάνατο του γιου μας Δημήτρη Ζώκαρη, αρχιάτρου-συνταγματάρχη που πολλά πρόσφερε και περισσότερα θα μπορούσε να δώσει στην επιστήμη και τον άνθρωπο, αν δεν τον χτυπούσε ο χάρος στα μαρμαρένια αλώνια.

Όταν η πνιγμονή του πόνου σου κόβει την ανάσα διακατέχεται από ένα πολυπλόκαμο αρνητισμό. Για μια στιγμή σκέφτηκε να μην ανταποκριθεί στο συννευξιακό κάλεσμα του αγαπητού Χρίστου Τούμπουρου, όχι από αδιαφορία, αφού θερμά τον συγχάρω για το έργο που επιτελεί, αλλά γιατί με θολωμένη σκέψη και θρυμματισμένη την ψυχική διάθεση θα ήταν δύσκολο να αρθρώσω καθαρό και αυθεντικό λόγο. Όμως οι δεύτερες σκέψεις είναι πάντα σοφότερες. Θα ξεχνούσα την τραγωδία μου, έστω και για λίγο, με μια τοπική παλινδρόμηση. Αποδεσμευόμενος από τον παγερό εναγκαλισμό του πόνου και του γήρατος σκέφτεσαι τη νεότητα. Ζεις στο ρυθμό και τον παλμό της υπεύθυνης πορείας των ανθρώπων που αγάπησες και λίγο πολύ μπόλιασες με το πνεύμα σου, αισθάνεσαι στο δικό σου κόσμο με τον οποίο δένεσαι με ένα ιδεατό εκλεκτισμό, ότι υπάρχει μια πνευματική συγγένεια με τους μαθητές σου. Ξεδιπλώνονται εικόνες με θαλερότητα και κάλλος και με έκδηλη την πνευματική δροσιά, οπότε, έστω και για λίγο ξαναανιώνεις και θυμάσαι τους στίχους του ποιητή:

«Ξέρει που γήρασε πολύ. Το νοιώθει το κυττάζει κι' εν τούτοις ο καιρός που ήταν νέος μοιάζει σα χθεσ'! Τι διάστημα μικρό, τι διάστημα μικρό...» Στο Γυμνάσιο Αγνάντων, δυστυχώς, υπηρέτησα μόνον ένα σχολικό έτος «τι διάστημα μικρό...» αλλά πόσο βαθιά και δυνατά ήταν τα παιδαγωγικά βιώματα. Η γνώση όταν προσφέρεται με αγάπη οικοδομεί. Όταν με το γλύφανο της μνήμης λαζεύω το παρελθόν και αναδιψώ τα περασμένα μένω σχολαστικός στοχαστής στα Αγναντα. Μια θαλερή πνοή της με συνέχει και

**«Η δύναμή σου πέλαγος κι' η θέλησή μου βράχος
Με φουσκωμένα τα πανιά, περιήφανα
κι' ωραία»**

Δ. Σουλιάτος

(Προδημοσίευση από το βιβλίο του Χρίστου Α. Τούμπουρου «Το Γυμνάσιο Αγνάντων ο Πνευματικός Φάρος των Δυτικών Τζουμέρκων» Τομ. Β')

μέσα από ένα αγνό σύθαμπο στήνεται μπροστά μου η τρίτη και η έκτη Γυμνασίου. Το σύθαμπο γίνεται φεγγοβόλημα από τα μάτια των μαθητών που παρακολουθούν, μέσα από τη διαλεκτική του ρασιοναλισμού και τη μαυετική του Σωκρατισμού, την πνευματική διαδρομή των διδασκικών αναβαθμών.

Γράφει ο Γιώργος Ζώκαρης

Αυτή τη στιγμή που γραφώ, τα Αγναντα είναι απλωμένα μπροστά μου. Μορφές και εικόνες αλληλένδετες που ζωντανεύουν το χθες. Πρόσωπα που έφυγαν στήνονται μπροστά μου. Ο Μιχάλης, ο Αριστοτέλης, ο Κώστας Τούμπουρος, ο Στέφανος Φίλος που με την ιστορική μονογραφία τίμησε τον τόπο του, ο γιατρός Ζαχαρίας Χρίστος, ο Παντελής Χουλιάρας, ο μπάρμπα Γιάννης που με περίμενε κάθε απόγευμα για καφέ, αφηγούμενος, με χάρη και με το ρυθμικό της μασέλας του κροτάλιου, την οδυνηρή περιπέτεια της Μικρασίας με το θρίαμβο και την πτώση και πολλοί άλλοι που μας αγκάλιασαν με αγάπη, όπως και ο αδιόχαρμος στρατηγός Βαγγέλης Φλωράκης, με την ανήσυχη και παραγωγική διάνοια και την ανύπνητη σκέψη. Όλοι τους με κοιτάζουν με στοργή. Αισθάνομαι καρφωμένο το βλέμμα τους, γι' αυτό και τους αγκαλιάζει η μνήμη μου. Όταν ο στοχασμός είναι βαθύς, η διάνοια απεριόπαστη από εξωτερικούς ερεθισμούς, καθηλώνεται αναπλάθοντας γεγονότα και ανασταίνοντας πρόσωπα. Ανοίγονται μπροστά μου δυο αίθουσες. Μία ανατολική και η άλλη δυτική. Αισθάνεσαι την πνοή των μαθητών. Στα μάτια τους βλέπεις το πάθος γνώσης, το μεράκι για μάθηση. Δε χαμήλωνε ο μαθησιακός δείκτης κι' όταν έφταναν στο σχολείο βρεγμένα και κουρασμένα. Ο καταγιάς των αποριών ασταμάτητος. Θυμάμαι που περίμενα στο διάλειμμα να χύσουν απορίες. Ρωτούσαν για να περιορίσουν την άγνοιά τους και όχι για να αξιολογήσουν τη γνωστική θωράκιση και την πνευματική πανοπλία του καθηγητή. Ερωτά για γνώση. Πάθος για πνευματική συγκρότηση. Πάθος για την αλήθεια.

Έμεινα μόνο ένα διδακτικό έτος στα Αγναντα και, χωρίς υπερβολή, είναι από τα πιο δημιουργικά. Το μάθημα είχε την ομορφιά και το ρυθμό μουσικής αρμονίας. Η ολοκλήρωση ερχότανε μέσα από τις θέσεις και αντιθέσεις των μαθητών. Πιστεύω πως και για τους μαθητές και για μένα το σχολικό έτος 1960-1961 ήταν μια πνευματική οάση.

Οι πρώτες εντυπώσεις καλύπτονται από μια λεπτή ομιχλώδη απόγνωση, γιατί όσο προκλητική κι αν είναι η περιρρέουσα φυσική εικόνα, όταν ανεβαίνεις φορτωμένος από το ποτάμι, όπου τότε τερμάτιζε το λεωφορείο, η αξιολογική δύναμη της αισθητικής χαλαρώνει ή χάνεται προσωρινά με το αγκομαχητό. Ούτε των ήχων η πολυφωνία, ούτε των περιγραμμάτων και των χρωμάτων η πολυμορφία που σε κυκλώνουν, αναστέλλουν την αγωνιώδη παρατηρητικότητα εντοπισμού του νέου τόπου διαμονής. Ανεβαίνοντας με την ψυχή στο στόμα τη καταπράσινη πλαγιά, βλέπω, επί τέλους, ν' απλώνονται νωχελικά οι δυο μαχαλάδες αναπαυόμενοι στην αγκαλιά του πράσινου. Ελβετικό τοπίο. Ακρώς

υποβλητικό και πάντα επιβλητικό σαγηνεύει και συναρπάζει. Οι γκριζοπράσινες δενδροκορφές, που σαν ακίνητοι φύλακες, φρουρούν την Αγναντα, τα βουά και οι γήλοφοι που την αγκαλιάζουν, όταν με το φως, ανάγεται το αίθριο του ουρανού, οπότε και αισθάνεσαι την ανάγκη ενός πνευματικού μετεωρισμού. Γίνεσαι στοχαστής, ανάγονται μεταφυσικοί προβληματισμοί. Θέλεις δε θέλεις, καθώς κινείσαι μεταξύ γης και ουρανού, γίνεσαι ποιητής. Οι κάτοικοι καλοδεχτικοί, χαρούμενοι και καλοσυνάτοι, χωρίς τη σκυθρωπότητα των βουνήσιων και τη βλοσυρότητα των ορεινών. Πληθωρική η αρχοντιά και η ευγένεια. Κανόνες ζωής η φιλοξενία. Κάποτε, όταν για ένα τρίημερο είχα αρρωστήσει, το σπίτι μου είχε γεμίσει πιάτα με φαγητά. Δεν υπήρχε εβδομάδα που να μη προσκληθεί ο σύλλογος των καθηγητών σε σπίτι. Εκεί ζήσαμε το μεγαλείο του ανθρωπισμού και της ανιδιοτελούς αγάπης. Στην Αγναντα γίναμε όχι μόνο φίλοι αλλά και πνευματικοί συγγενείς με τον αείμνηστο Στέφανο Φίλο, αφού εγώ και ο συνάδελφος Γιώργος Κορζής, βαφτίσαμε την εκκλητίδα μας Λυδία. Οι μαθητές μας λοιπόν είχαν πρότυπα. Με τη ζωή τους οι γονείς είχαν δημιουργήσει υπεύθυνα, φιλομαθή και σεβαστικά παιδιά. Εραστές της αλήθειας και της γνώσης, παιδιά με πύρρωμα πνευματικό, γι' αυτό και κάθε διδακτική ώρα είχε τελετουργικό χαρακτήρα, επειδή με αυτοσεβασμό και υπεύθυνη συλλογιστική, με ελεύθερη σκέψη και δημοκρατική τάξη κατακτούσαν και προωθούσαν τη γνώση. Όταν έχεις γνώσεις προωθείται η γνώση.

Ανέβηκα στην Αγναντα με ένα επίμονο και λυσίμηλο προβληματισμό. Όμως με την καλοσύνη των κατοίκων, τη δίψα των μαθητών για γνώση και τη μυστηριακή εναλλαγή της φύσης, που φορές σε φοβίζει, με τη σκοτεινή και άγρια μορφή της, και φορές, με τη δροσάρα της πνοής και τη ρυθμική ροή της σε αιχμαλωτίζει, αυτή η απόγνωση μεταλλάσσεται σε λατρεία, σε έναν ήμερο νόστο, ώστε όσες φορές, μέσα στη χαώδη απροσδιοριστία των καιρών, θέλω να ισορροπήσω και να νοημάτω τη ζωή μου, μεθίσταμαι τοπικά. Νοερά βρίσκομαι στα Αγναντα. Κατέβηκα με βαριά καρδιά και έντονη θλίψη. Ένα κομμάτι της ζωής μου, με αισθητή πνευματική προσφορά, άφησα στα Αγναντα. Έδωσα ένα καλό πνευματικό αγώνισμα. Ήταν το χρέος μου. Έφυγα με το άρωμα της ευγνωμοσύνης, το πύρρωμα της αγάπης και την πίστη της καταξίωσης. Δίνεις αγάπη;

Δείχνεις ενδιαφέρον! Εισπράττεις αγάπη, σεβασμό και μια στέρεα τη βεβαιότητα ότι ο τερματισμός της πνευματικής συνεργασίας προκάλεσε λύπη. Επισκέφθηκα δυο φορές ακόμη τα Αγναντα. Δυστυχώς είναι πολλά και απτά τα παρακαμιακά σημάδια.

Πενήντα χρόνια έχουν περάσει από το 1961. Παρότι η ζωή μου είχε πολλά και δημιουργικά ανοίγματα, ποτέ δε λησμόνησα τα Αγναντα. Κύριε Χρίστε Τούμπουρε με συγκινεί η πνευματική σας προσφορά. Η απόφαση να εκδώσετε το 2ο Τόμο για τον Φάρο των Τζουμέρκων όχι μόνο δείχνει τη λατρεία σας στη γενέτειρα αλλά και την ευγνωμοσύνη σας σε όσους αναλώθηκαν για να καταστεί το Γυμνάσιο Πνευματικός Φάρος. Θα αναφερθώ μόνοι σε δυο γεγονότα που με συγκλόνισαν κι' ακόμα αισθάνομαι ένα γλυκό πνευματικό τρικύνημα, όταν αναπολώ εκείνον τον καιρό. Βαρυχειμωνιά το 1960-61. Χιονοθύελλες, καταγίδες αλυσιδωτές πάγωναν τα παιδιά που από τα χωριά ή τους γύρω οικισμούς προσπαθούσαν να φτάσουν βρεγμένα και παγωμένα στο σχολείο. Το μάθημα είχε αρχίσει. Δελά χτυπήματα στην πόρτα. Μικρές ομάδες μαθητών βρεγμένοι, με κόκκινες μύτες και ανάσα που παγώνει, με μάτια ικετευτικά περιμένουν. Συνήθως τα έβαζα όχι στη θέση τους αλλά στην πυρακτωμένη σόμπα. Τους υπεδείκνυα ότι έπρεπε να βγάσουν τα παπούτσια και τα βρεγμένα ρούχα. Σε λίγο εύρισκαν τον εαυτό τους. Θέριαν και ο γνωστικός έρως την ύπαρξή τους. Τα χέρια, με τα παγωμένα δάκτυλα υψώνονταν ζητώντας συμμετοχή στο μάθημα. Ο παγερός μονόλογος του καθηγητή έχει πλέον παραμεριστεί. Ο διάλογος όταν δεν εκφυλίζεται σε φλυαρία, προωθεί τη γνώση, τονώνει την αυτοπεποίθηση, ενισχύει το αίσθημα

Συνέχεια στη σελίδα 11

(Προδημοσίευση από το βιβλίο
του Χρίστου Α. Τούμπουρου «Το Γυμνάσιο Αγνάντων ο Πνευματικός Φάρος
των Δυτικών Τζουμέρκων» Τομ. Β')

Συνέχεια από τη σελίδα 10 της αυτοδυναμίας και εδραιώνει στο μαθητή την εμπιστοσύνη στις ικανότητές του, οπότε βλέπει, με άλλες διαστάσεις, το πνευματικό του αγώνισμα.

Το άλλο που πρέπει επίσης να αναφερθεί είναι μια πολιτιστική και διδακτική συνάμα εκδήλωση που χάρισε στο μαθητικό κόσμο και στους κατοίκους πρωτόγνωρη χαρά. Είχα διδάξει στην ΣΤ' τάξη τον Οιδίποδα Τύραννο του Σοφοκλή. Σκέφτηκα πως θα μπορούσαμε να δώσουμε μια προέκταση στο συγκλονιστικό βίωμα των μαθητών παρουσιάζοντας το έργο και στο κοινό. Ο δυνάτοκ και διαχρονικός λόγος της τραγωδίας έχει πάντα ανθρωποπλαστική δύναμη. Ο μακαριστός Γυμνασιάρχης Αλευρομάγειρος, με χαρά, ενέκρινε την πρότασή μας. Αρχισε λοιπόν μια συνεργασία αगाστή με τον Γιώργο Κορζή, με τους μαθητές Γεωργινόκο Ευάγγελο, Φλωράκη Ευάγγελο, Μπαζούκα Αθανάσιο, Κοντό Στέφανο, Λύκο Γιώργο, Κούκο Παύλο, Κωστούλα Ιωάννη και με τις μαθήτριάς Ελένη Κοκκίνου που κράτησε και το ρόλο της Ιοκάστης, τη Μπαζούκα Κλεονίκη, την Εξάρχου Αικατερίνη, τη Μόσχου Βασιλική κ.α. Ενδυματολόγοι, σκηνογράφοι, σκηνοθέτες όλοι οι μαθητές αλλά το βάρος σήκωσαν οι καθηγητές Ζώκαρης Γεώργιος και Κορζής Γεώργιος. Πολύ βοήθησε η Αγγελή Ζαχαρή και η αείμνηστη Κούλα Τούμπουρου που ιδιαίτερα βοήθησε στο ενδυματολογικό πρόβλημα παραχωρώντας σε-ντόνια, ζωνάρια, σκουφιά.

Η σκηνή έτοιμη. Ο βωμός και ο χώρος όπου έπρεπε να κινηθεί ο χορός έτοιμοι. Οι κάτοικοι μετέφεραν καθίσματα και οι θόρυβοι του φιλοθεάμονος κοινού καταλάγιασαν μόλις άρχισε βαθύς και βαρύς να ακούγεται ο τραγικός λόγος. Είχε παρσστεί το Κοινοτικό Συμβούλιο, εκπρόσωπος της Μητρόπολης Άρτας, φωτογράφοι, δημοσιογράφοι και σύσσωμος ο λαός των Αγνάντων. Επαινετικά τα σχόλια των εφημερίδων της Άρτας. Η παράσταση έκλεισε με έναν άκρω επαινετικό λόγο που εκφώνησε ο Γυμνασιάρχης.

Στους μαθητές μου που είχαν λαμπρή σταδιοδρομία και είναι καταξιωμένοι κοινωνικά εύχομαι μακροχρόνιους και όταν μπορούν να επιστρέφουν στις ρίζες τους, για να αντλούν από τη γενέτειρα γη δύναμη σαν τον μυθικό Ανταίο. Θα κλείσω αναφέροντας ένα γεγονός συγκλονιστικό. Όταν επρόκειτο ο πρόωρος μεταστάς γιος μου Δημήτρης, αρχίατρος, καρδιολόγος να μεταβεί για μια διαετία στην Κύπρο, τηλεφώνησα στο μαθητή μου Βαγγέλη Φλωράκη που ήταν ήδη διοικητής των Κυπριακών στρατευμάτων ΕΛΔΚ

να επικοινωνήσουν. Η χαρά του πληθωρική. Τηλεφωνούσε τότε στο ΓΕΣ τότε σε μένα, για να μάθει τον επακριβή χρόνο άφιξης του Δημήτρη Ζώκαρη. Κανόνισαν να συναντηθούν την επομένη μέρα 11 Ιουλίου 2002. Αυτή η συνάντηση δεν έγινε ποτέ, γιατί το πρωί της 10ης Ιουλίου το ελικόπτερο της Εθνοφυρούρας στο οποίο επέβαιναν ο στρατηγός Φλωράκης και άλλοι τέσσερις ανώτατοι αξιωματικοί συνετρίβη πριν φτάσει στην Πάφο. Λίγα χρόνια μετά έφυγε και ο γιος μου Δημήτρης. Η συνάντησή τους έγινε στη γειτονιά των Αγγέλων.

Στην τελευταία συνάντησή οι απόφοιτοι του 1961 με κάλεσαν να παρστώ. Χάρηκα που η μνήμη τους θα άνοιγε το δρόμο να ξαναζήσουν το παρελθόν στον τόπο των νεανικών ονείρων και ρεμβασμών. Θα συμμετείχα με πολλή χαρά, αν ο καρκίνος δεν τυραννούσε το γιο μου. Ο θεός με φωτίσε και έστειλε μια επιστολή στο Θανάση Μπαζούκα, με την παράκληση να διαβαστεί το ακόλουθο ποίημα του Καβάφη από την Κλεονίκη Μπαζούκα. Το ποίημα αυτό θα κρατάει πάντα, όταν απαγγέλλεται, αμυδρές έστω, στη μνήμη των ζώντων, τις φωνές των μεταστάδων.

«Ιδανικές φωνές η' αγαπημένες
είναι που πηδανον ή είχαν που είναι
για μας χαμένοι που τους πεθαίνουμε.
Κάποτε ήθε'λας όνειρά μας σφαιρούμε,
Κάποτε ήθε'λας όνειρά μας σφαιρούμε,
Και με τον ήχο τ'α' μια ελπίδα σφαιρούμε
ή χειρίστη την πρώτη ήσυχία, που ήσυχία
δα' μου κείνη, σφαιρούμε, ήσυχία, που ήσυχία

Από αριστερά. Θεμιστοκλής Ευταξίας, Γιώργος Κορζής, Στέφανος Φίλος, Τάκης Ζαχαρή, Γεώργιος Ζώκαρης, Κώστας Βρόντος και Γεώργιος Ευταξίας. Μπροστά Σοφία Ευταξία και Αγγελή Ζαχαρή

Ποίημα από την κόρη της Μαρίας Αγόρου-Κοτσαρίνη

Πολύ βρωμάει στην Άγναντα απ' το πολύ χρεοδί
Πού έκανε ένας δάσκαλος, ο Ντούλας ο Καρύδης.

Αποβραδύς ξεκίνησε για να παεί στη Σκέζα.
Αυτού σμά λίγο κοντά στη γούλη παραπάνω,
Ένας διαβάτης έκανε τη χροία του στην άκρη
Στο πεζούλι.

Και με το μπράβο που έκανε να σηκωθεί επάνω,
Ο Καρύδης τον πέρασε για ληστή μεγάλο.
Τούφες, φιλίκια, κοιμαριές τ' ανάλαια και
Τα δυο τα πέρασε σαν να τα 'να η οδός Σταδίων.

Και τρέχοντας και θέλοντας στον Γιώργο Καφαντάρη,
«Γιώργο και φίλε αδερφέ, ληστές πολλοί εβρήκανε
στη
Γούλη στο λαγκάδι.»

«Πάψε καμμένη Ντούλα, τίποτα παιδιά θα ήτανε διάλοιοι.»
«Δεν ήτανε παιδιά διάλοιοι, γι' αυτό απορώ πως γλίστρωσα
Ζωή και πορτοφόλι.»

Ντούλα χέζα, Ντούλα χέζα, ξαναπερνά από τη σκέζα
για να βλέπεις το Γάχη το Γιαννούλα
να σε πιάνει η τρεμούλα
Για να βλέπεις τα λιθάρια, να σου φαίνονται μονάκια.

*Γι' αυτό τον ονομάσανε από Καρύδη Χέζα

Το Καγκελάρι

Είδα χθές στον ύπνο μου, είδα στο όνειρό μου
στην Άγναντα πως βοήθηκα πάνω το τσίπουρό μου.

Το Καγκελάρι κάνουνε έχουν χαρά μεγάλη
τι ομορφιά μεσ' το χορό μέσα στην παραζάλη.

Μπροστά οι λεβεντόγεροι ξωπίσω παληκάκια
μαζί οι λιγερόκορμες μ' αστραφτερά ζωνάρια
μα τον Άγιο Αρσένιο στο χορό να μπουίν
και ξένοι και στο χορό φιλόξενοι μερακλωμένοι.

Κάνε διπλό κάγκελο κάνε τριτό κάγκελο
μας βλέπουν απ' τον ουρανό καλούμε και τον άγγελο
εδώ όλοι χαίρονται και δεν υπάρχει πόνος
με το σπαθί στη θήκη του φεύγει ο χάρος μόνος.

Τα παληκάκια ακολουθούν προγόνων τα αγνάρια
τοξενει ο έρωτας γλινκά μελλοντικά ξενικάκια
μήπως κ' 'εγώ μεσ' το χορό σας είπα και τον χρόνον
να μην δεχτεί ποτέ κανείς τη μαχαριά του πόνου.

Χριστόφορος Νικολός

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ ΣΤΗΝ ΑΓΝΑΝΤΑ

Μέσα στην μαγική ευωδία και στα εαρινά αρώματα γιορτάστηκε φέτος η Πρωτομαγιά στα Άγναντα μ' έναν ιδιαίτερα όμορφο τρόπο. Στο νερόμυλο που ανακαινίστηκε και στο όμορφο πλακόστρωτο καλντερίμι, ήχησαν τα κλαρίνα και όμορφα κορίτσια των Αγνάντων στεφανωμένα από μαγικά λουλούδια, χόρεψαν για το καλωσόρισμα όλων αυτών των ντόπιων και μη που βρέθηκαν εκεί για να γιορτάσουν τη γιορτή των λουλουδιών.

Σ' ένα πανέμορφο τοπίο, λιοπίν, στην καρδιά των Αγνάντων ο χορός «καλά κρατεί» και το κέφι σαν ανειδίξιμο αεράκι μαγεύει όλους μικρούς και μεγάλους και όλοι μαζί βρίσκονται στο τσακίρ κέφι και κατορθώνουν να βάθουν στο ίδιο κέφι και την ορχήστρα που ατέλειωτα παίζει και χορεύει με τον κόσμο σ' ένα λαϊκό συναγερμό χωρίς τεθειωμό. Μέχρι και η βροχή δεν κατάφερε να διαλύσει το γλέντι που τόσο Αγναντίτες και επισκέπτες το ζούσαν. Σ' αυτό συνέβαλε και η ψυχαγωγία που είχε στήσει μέσα σ' ένα καταπράσινο τοπίο και οι κρύες μπύρες και τα τσιπουράκια τα τζουμερκιώτικα που δε συγκρίνονται με άλλα.

Για μια ακόμη φορά οι Αγναντίτες έδειξαν με τον καλύτερο τρόπο τι σημαίνει Τζουμέρκα και τι Τζουμερκιώτικο γλέντι.

Ένα Μεγάλο Μπράβο και τέτοιες εκδηλώσεις να επαναλαμβάνονται!

Αλεξία Μπόμπολη Τσιάμαντα

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Αγόρος Δημοσθ. Παναγιώτης.....	20
Αγόρος Χαρίλαος.....	20
Αναστασίου Κων/νος.....	20
Αυγέρη-Στούπα Γεωργία.....	20
Αυγερινόπουλος Γεώργιος συζ. Φωτεινής Στάμου.....	20
Βλέτσας Ελευθέριος καθηγητής.....	50
Γαλάνης Λάμπρος.....	5
Γκουβά-Ραβάνη Αικατερίνη (Πάτρα).....	50
Δημήτριος Χαρίπινης Πρωτοπρεσβύτερος.....	20
Ζάραγκα Χρ. Χρυσούλα.....	20
Ζάραγκας Σταύρος.....	10
Ζολώτα Αγαθή.....	20
Καπέλης Γ. Ιωάννης.....	20
Καπέλης Κων. Βασίλειος.....	20
Καπέλης Κων/νος (Αργίνο).....	30
Καριδίη Αχιλ. Ελένη.....	50
Καριδής Ευάγγελος (Αρτα).....	50
Κορδαλής Χρ. Αγγελος.....	20
Κοσταρίνη-Αγόρου Αγγελική.....	20
Κράββαρης Γ. Αθανάσιος.....	5
Κώστας Γ. Ιωάννης.....	25
Κώστας Ιω. Χρήστος.....	25
Λιαγκόπουλος Κων/νος.....	25
Λιαγκόπουλος Γεωργία.....	25
Λιόντος Χρ. Λάμπρος.....	20
Μαυροπάνος Θεοδ. Κων/νος.....	50
Μαυροπάνος Κων. Χρήστος.....	20
Μίντζα Γεωργία Αρτα.....	20
Μπαρμπας Ηλ. Ιωάννης.....	50
Νικολός Ευθύμιος.....	50
Νικολός Χριστόφορος (Κέρκυρα).....	20
Ντούβαλης (μέσω Εθνικός).....	20
Παπαγιάννης Γρηγ. Βασίλειος.....	30
Παπακίσιος Νικ. Βασίλειος.....	25
Πολύζου-Αγόρου Βασιλική (συζ. Κων/νου).....	20
Σεντελέ Δημήτρα (το γένος Τάτσι).....	10
Σιαφάκας Θεόδωρος (Ν. Ιωνία).....	20
Σκουληκαρίτης Λαζ. Ευάγγελος.....	20
Στεργίου Κων/νος (Αργυρούπολη).....	30
Στεργίου Κων/νος Αργυρούπολη.....	30
Τάτσι Βασ. Βασιλική.....	150\$ Καναδά
Τάτσι Δημήτρα.....	50€
<i>(δώρασε τα χρήματα που κέρδισε από το διαγωνισμό αναγνώρισης προσώπων του προηγούμενου φύλλου της εφημερίδας)</i>	
Τάσις Κων. Χρήστος.....	10
Χαριμίμη-Σπυτικοπούλου Μαρία.....	20
Χαρατσής Κων/νος.....	10
Χάρος Γ. Μιχαήλ.....	20
Χάρου Μικ. Μαριάννα.....	20
Χασαλεύρη-Ζουμπούλη Ελευθερία.....	20
Χασαλεύρη-Καληντζή Αικατερίνη.....	20
Χασαλεύρη-Μπαβέλη Σπυριδούλα.....	10
Χασαλεύρης Αθαν. Τάκης.....	50
Χριστοδούλου-Σαλούρου Βασιλική (Πάτρα).....	50
Προσφορές για τον Άγιο Δημήτριο	
Σιαπάτης Αριστ. Κων/νος.....	100
Σιαπάτη Δημ. Αθηνά.....	50
Κοντογιώργος Δημ. Σπύρος (Ολλανδία).....	100
Παπακίσιου-Κοπελιά Αρετή.....	20
Κοντογιώργου Χρ. Γεωργία.....	20
Λευκαδίτη-Κοντογιώργου Μαρούδα.....	10
Προσφορές για τον εξωραισμό του χωριού	
Νούτσου-Δεβεκού Φωτούλα.....	50
Λιαγκόπουλος Γεωργία.....	50
Λιαγκόπουλος Κων/νος.....	50
Κοντογιώργος Ευαν. Δημήτριος.....	50

ΔΗΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΑΓΝΑΝΤΙΤΩΝ ΑΘΗΝΑΣ

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2012

- **4 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ** ΩΡΑ 8 μ.μ. Γενική Λαϊκή Συνέλευση στην κεντρική πλατεία
- **6 έως 10 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ** ΩΡΑ 17.30 Στο Γυμνάσιο Αγνάντων "ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ" Παιδικό 5 Χ 5 "ΒΟΛΕΪ" Γυναικών
- **8 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ** ΩΡΑ 10.00 Στην πλατεία Αγίου Γεωργίου "ΑΘΛΟΣ JUNIOR" ΤΡΕΞΙΜΟ Από 5 έως 16 ετών
- **9 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ** ΩΡΑ 10.00 Στο Γυμνάσιο Αγνάντων "ΑΘΛΟΣ JUNIOR" ΠΟΔΗΛΑΤΟ - ΤΟΞΟΒΟΛΙΑ - ΡΑΠΕΛ
- **10 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ** ΩΡΑ 10.00 Στην πλατεία Κοιμήσεως Θεοτόκου "ΤΟΥΡΝΟΥΑ" ΤΑΒΛΙ - ΠΙΝΓΚ ΠΟΝΓΚ Από 5 έως 96 ετών
- **11 έως 14 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ** ΩΡΑ 17.30 Στο Γήπεδο Καταρράκτη "ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ" 11 Χ 11 - Ερρίβων και Ανδρών
- **11 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ** ΩΡΑ 9.00 Στον Προφήτη Ηλία "ΕΚΔΡΟΜΗ" με φαγητό ποτό και χορό. Από 5 έως 96 ετών.

Η ΑΓΝΑΝΤΙΤΙΣΣΑ - ΤΖΟΥΜΕΡΚΙΩΤΙΣΣΑ ΜΑΝΑ

«Χίλιες αγάπες στη ζωή-της μάνας μια δεν κάνουν-και σαν της μάνας τον καημό-χίλιοι καημοί δεν κάνουν» Δημοτικό

«Και το κόμμα δεν έδωσε ποτέ με τη φτέρνα τους»

Οδυσσέας Ελύτης

Χρόνια τώρα «μουτζουρώνω» τις φιλόθενες αυτές στήλες της εφημερίδας μας. Ήρθε νομίζω ο καιρός να ξοφλήσω ένα χρέος. Το χρέος μου αναφέρεται στην προσφορά της Αγναντίτισσας-Τζουμερκιώτισσας μάνας. Η πράξη μου αυτή -συμβολικά- αφορμάται από το χαμό τριών μανάδων: τη Βούλα Ζάραγκα, το γένος Θεοχάρη Δήμου, που απεβίωσε 20/5/2012, την Αικατερίνη Αυγέρη, το γένος Τσώλη, που απεβίωσε την Τετάρτη 9 Μαΐου τ.ε. σε ηλικία 97 ετών και την Ελένη Μπουρνάκα, το γένος Αγορού.

Επαναλαμβάνω το «μνημόσυνο» αφορά την Αγναντίτισσα - Τζουμερκιώτισσα μάνα.

Έφυγαν πλήρεις ημερών, αφού είδαν αποκατεστημένα παιδιά και εγγόνια. Φυσιολογική η πορεία, άλλο αν για τον καθένα-καθεμιά «η μάνα είναι μάνα».

Η μάνα -γενικά- είναι αιώνιο σύμβολο ζωής, άδολης αγάπης, ανιδιοτελούς προσφοράς και θυσίας. Θεμέλιο της οικογενειακής και κοινωνικής συνοχής.

Η Αγναντίτισσα-Τζουμερκιώτισσα μάνα στάθηκε αληθινό παλικάρι στο σπιτικό της, στον άντρα της, στα παιδιά της και στους γερόντους γονείς.

Δρασκελίστηκε μονοπάτια δύσκολα, γιατί «προτού χαράξει» έπρεπε να πάει στο λόγγο (στην Ανάληψη, στη Γυνιά, στο Καναβοτόπι, στις Κερασιές, στο Σταυρό, στα Ματζαράικα), να κόψ' κλαρί για τα ζωντανά, να γυρίσ' να προλάβ' να ετοιμάσ' τον άντρα για το μαγαζί ή τα Δασικά, να στείλ' τα παιδιά στο Σχολείο και μετά να καταπιαστεί με τις άλλες δουλειές. Πότε τα προλάβαινε; Ο Θεός και η ψυχούλα της το ήξεραν.

Σε χρόνους δίσεκτους ένωσε στο πετσί τους την ξενιτιά. Η ποδιά της πάντα μούσκεμα. Μ' αυτή σκούπιζαν τα δάκρυά τους. Πόνεσε σε ξεριζωμούς, πλάνταζε, σπάρταζε σε ξενιτιές. Πάντα όμως πάντα φώτιζε το πρόσωπό της ένα μεγάλο χαμόγελο αισιοδοξίας.

Φορτωμένες μια ζωή ένα μεγάλο μπόγο στον ώμο τους γεμάτο όνειρα, περπάτησαν ασταμάτητα το μακρύς του ίδιου ονείρου, «να δούμε τα παιδιά μας αποκατεστημένα και τι στον κόσμο» κουβαλώντας για τους άλλους τη χαρά, γι' αυτές την ελπίδα για ένα καλύτερο αύριο, για ένα θαύμα, να δρασκελίσουν το σκοτάδι της φτώχειας και να τις φυσήξει ο αέρας της απαντοχής. Απαντοχή για κάτι καλύτερο, περήφανο, γεμάτο αγάπη, γεμάτο χαμόγελο.

Δεν «είδε» και δεν απόλαυσε ποτέ αισθητική περιποίηση κι ούτε γνώρισε φιασιδία. «Μπά, παιδάκι μ', τι είν' αυτό που λες. Μανικιούρ; Άλλο και τούτο. Τι έχουν να δουν τα ματάκια μας. Θα παρασουλίσουμε». Κι όμως τα χέρια της ήταν πάντα χρυσαμένα και το τίμιο πρόσωπό της λαμπερό και χαρούμενο, γιατί βουνοζώστη καθώς ήταν απόλαυσε την ψύχρα του βοριά και το θερμό φιλί του μοναδικού-Τζουμερκιώτικου ήλιου.

Η μάνα μπορεί να πάρει τη θέση όλων των άλλων. Κανείς δεν μπορεί να πάρει τη δική

της θέση.

Ποια λόγια παρηγοριάς να πει κανείς στους άξιους και τίμιους απογόνους. Στα αγόρια της κυρά Βούλας, τον Τάκη Ζάραγκα και τον Κώστα Ζάραγκα και στα πανάξια εγγόνια της;

Ούτε είναι εύκολο να καταλαγιάσει κανείς με λόγια τον πόνο από κορίτσια της κυρά Αικατερίνης, Γεωργία Στούπα, Βασιλική Παργινού, και Γιαννούλα Παρίση. Άνευ περιεχομένου θα ήταν να «συλλυπηθούμε» τον Βελισάρη, τον Κώστα και την Μαρία Μπουρνάκα για το χαμό της κυρά Λένης, συζύγου και μάνας.

Πιστεύω ακράδαντα πως οι ψυχούλες τους δεν έχουν ανάγκη από κοπετό και κλάματα ούτε από μοιρολόγια και κολυβά.

Τι θα ήθελαν; Τραγουδί και μουσική που θα αντηχήσουν τα Τζουμέρκα «Σε τούτ' την τάβλα πούμαστε

σε τούτο το τραπέζι, τον Άγγελο φιλεύουμε και το Χριστό κερνάμε, και την Κυρά την Παναγιά, κι αυτήν την προσκυνάμε, να μας χαρίσει τα κλειδιά, κλειδιά του Παραδείσου, ν' ανοίξω τον Παράδεισο, να μπω να σεργιανήσω, να βρω τους φίλους που ν' εδώ, να βρω και τ' αδερφάκια.»

Και ο αχός θα ανεβεί μέχρι τον ουρανό. Έτσι θα καταλάβουν ότι τις θυμόμαστε. Αυτές άφησαν παρακαταθήκη. Παρέδωσαν μια ελεύθερη Ελλάδα. Εμείς, τι τρομάρα μας, θα παραδωσούμε;

Χρίστος Α. Τούμπουρος

**Στη μνήμη
της μητέρας τους
Αικατερίνης Χρ. Αυγέρη,**
οι κόρες της Γεωργία, Βασιλική και Γιαννούλα Αυγέρη, πρόσφεραν τον ποσό των 200 ευρώ στον Ιερό Ναό της Αγίας Φανερωμένης για τη συνέχιση των εργασιών.

Σπυριδούλα Χρ. Παπαθεοδώρου Δικηγόρος

Σαλαμάγκα 2, 45.332 - Ιωάννινα
Τηλ.: 26510-28008 Fax: 26510-76200
Κιν.: 6932-190770 • email: roulapa@hol.gr

ΝΑΥΣΙΚΑ Β. ΖΙΑΒΡΑ

Χειρουργός Ωτορινολαρυγγολόγος
Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
Μετεκπαιδευθείσα στο Charing Cross
Hospital - Imperial College του Λονδίνου

e-mail: nziavra@ioa.telep.gr

Ν. Δοσίου 8,
Ιωάννινα, τ.κ. 45 333

Τηλ.: 2651 0 73528
Κινητό: 6974 498585

ΚΟΥΡΕΙΟΝ
ΛΑΜΠΡΟΣ ΓΑΛΑΝΗΣ
Τηλ.: 6970458306
Κούρεμα κατ' οίκον

Ο Λάμπρος Γαλάνης είναι γιος της Παρασκευής Κ. Καρύδη και του Ευθυμίου Γαλάνη (από τα Τρίκαλα).